

SLOVENE C

Štev. 18. **POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD.** Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 23. januarja 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6.50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petlirvsta (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
26 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Že stopajo . . .

Stopiti je treba med ljudstvo! — Tako je ukazalo liberalno vodstvo veleposlušnemu »naprednemu« učiteljstvu, ki komaj čaka trenutka, da izkaže obljubljeno uslugo slovensko-nemški liberalni zvezi, seveda z iztegnjeno roko: Praesta, quaesumus . . .

Veliko zadačo so si stavili liberalni vzgojitelji: Zapazili so namreč, da je klerikalizem — anarhističen in izjavili so, da bodo oni obranili pred njim vladu in obvarovali Nj. ekscelenco gospoda dežel. predsednika, da ga klerikalizem ne premaga.

Podpirajmo z vso silo sedanjost deželno vladu! tako so zaorili in se čutili pri tem sila junaške, z iztegnjeno roko namreč: Praesta, quaesumus . . .

Ves narod mora za nami! tako vpijejo A narod neče, ker je »zabit«. Tržaška »Edinost«, ki še danes ne ve, za kaj se gre na Kranjskem, je slednjič dala tem praznobesednikom in votlogoltnem slučajno svet, ki je z njihovoga stališča edino praktičen. Med vrsticami se namreč bere, naj se strneta slovensko dijaštvo in učiteljsvo v celokupnost, da bodo skup »hodili med ljudstvo« in mu »predavali«.

Ako bi liberalni učitelji bili količkaj pametni ljudje, bi bili hvaležni za tako ponudbo. A njihov pogled je obrnjen v višave in njihov ponos plava po oblakih. »Učiteljski Tovariš« je z zaničevanjem odbil tako ponudbo. Kaj? Može, ki podpirajo vladu, ki imajo v žepu narodovo prihodnost, može, ki so edini stebri napredka in sploh edini gojitelji znanosti, može, brez katerih bi nastala taka tema, da je nobena luč več ne razsvetli — ti može naj bi se ponižali, da bi se zvezali s kakim drugim stanom? Že predzadnji »Učiteljski Tovariš« je povedal,

da je liberalno učiteljsvo dovolj močno, da premaga vse drugo — saj ono edino še drži celo deželno vladu! — in zato je z globokim preziranjem odklonil »Učit. Tovariš« so delovanje vsake nižje inteligence pri svojem prosvetnem delu.

Izrazil se je, da hočejo slovenski akademiki sodelovati z učitelji edinole — iz egoizma. Sveda, liberalni učitelj je taka luč, da vsaka druga poleg njega izgine . . . Ne, pregloboko bi padlo učiteljsvo, da bi stopalo sploh s kom v kake ozke zveze. Samo moralno zvezo bi smatrali kot svojemu stanu primerno.

Oni stopajo torej »med zapuščeni narod«. A to »stopanje« — kdo bi si to mislil? — ni zastoj! Za vaški »teater« so bili že prej naložili občinam stroške, a za predavanje so si izmislili sledeče:

»V Ljubljani imamo žensko in menda tudi moško izobraževalno društvo. Prvo obstoja iz narodnih dam in drugo iz članov »Slov. Matice«, »Sloške Matice« in »Pravnik«. Ti društvi naj vzamete v pretres gmočno vprašanje. Zbirata naj potrebni kapital, iz katerega naj se pokrivajo vsi stroški takih predavanj, ki jih menda ne bo treba posebej označevati.«

Ali ni to duhovito? Občina, plačaj! Dežela, plačaj! »Matica«, plačaj! »Pravnik«, plačaj! itd. itd. itd.

In prav tako! kajti »Učiteljski Tovariš« bere vsem drugim stanovom levite, v katerih jim v brk pove, kaj o njih sodi. Zdravnik ni nič, pravnik ni nič — edino le učitelj je »anima movens« vsega napredka. Edino le liberalni učitelj vse dela, vse drži — žalibog za prenizko plačo! Torej plačajte, šalobarde!

Oni stopajo med zapuščeni narod! Namen tega stopanja je napredek. Oni hočejo, »da po širni Sloveniji vzplamti oni duh pravega napredka, ki sedaj le tli med masami

slovenskega ljudstva in ki ga duši klerikalizem z vsakojako gnilo suhljadjo.« Ta pravi napredek se glasi: Plačaj!

Oni torej stopajo . . . Gnila suhljad se trese pod njihovimi nogami . . . Napredek se širi okoli njih . . . Omika frfota nad njihovimi glavami . . . In vsa Slovenija plačuje radostno, ker oni jej rešujejo deželno vladu . . . Zapuščeni narod, glej, oni stopajo . . .

„Veto“.

Brez logike, brez pameti, kakor vsa liberalna stranka, je »Slov. Narod«. Zdaj napada dr. Sustersiča, ker je prijemal ministra za zunanje zadeve, zakaj je kompromitiral Avstrijo z izvrševanjem takozvane »veto« pravice.

Na eni strani trdi »Slov. Narod«, da je ta pravica osebna pravica avstrijskega cesarja, na drugi strani pa pravi, da jo ima tudi francoska republika. To je vendar protislovje. Ako je ta pravica osebna, ne more preiti na republiko. Ravno to, da liberalci hočejo na vso moč francoskim frimasonom pridobiti vpliv na papeževo volitev, kaže, da oni sami ne smatrajo te »pravice« za osebno. Če torej »Slov. Narod« nastopa proti dr. Sustersiču kot branitelj cesarjevih osebnih pravic, se dela le smešnega.

A ta pravica, ki si jo prilaščajo takozvane »katoliške« države, nima tudi nobene pravnega subjekta. Saj niti Avstrija, niti Francija nista konfesionelni katoliški državi, ampak sta v teoriji versko indifrentni, v praksi je pa danes Francija manj katoliška, kakor Turška ali pa Kina.

Tudi zgodovinsko nima »veto« nobene podlage. Ako so se v prejšnjih stoletjih ozirali kardinali na želje katoliških vladarjev, ki so bili pravni branitelji katoliške cerkve,

je to pač umljivo in naravno, ker sta bili cerkev in država tako ozko spojeni. A pa peži so vedno protestirali, če je kdo hotel iz tega prijaznega oziroma izvajati kako stalno pravico.

Liberalni kanonisti se torej lahko pod mizo skrijejo s svojo modrcstjo. Kdor pravi, da je dr. Sustersič »briskiral krono«, briskira samo svojo lastno pamet.

Liberalci in svoboda.

(Iz Idrije.)

Pred 14 dnevi je objavil »Slov. Narod« naslednji dopis: »Kolegialnost in pravico ljubezni idrijskih učiteljev. Iz učiteljskih krogov smo naprščeni objaviti naslednjo pritožbo: Za časa slavnosti cesarjevega jubileja je bila ustanovljena v Idriji »Jubilejna ustanova«. Ta ustanova je v prvi vrsti namenjena sirotam idrijskih učiteljev in šele, če te h ni, tudi drugim sirotam. Tako stoji v določilu in tako bi se moralo ravnanj. A idrijski učitelji in učiteljice se ne ozirajo na te določbe in podeljujejo ustanovo, kakor se njim zdi. Letos so podelili to ustanovo dijaku, sinu idrijskega rudarja, pri tem ko so opravičeno prošnjo učiteljske sirote, tudi dijaka, zavrgli. Ne trdim, da bi rudarski sin ne bil potreben, toda pri ustanovah se mora v prvi vrsti gledati na predpisane določbe. A tudi pri učiteljskih sirotah je le predobro znano, da se jim čisto ne godi prav nič bolje, kakor rudarskim sirotam. Ne omenim še drugo stran nekolegialnega ravnanja idrijskih učiteljev. Oče omenjene sirote je deloval 23 let neumorno in nesebično v prosih in korist idrijske mladine. Mnoogi nekdanji njegovi učenci so se odlikovali tudi na srednjih in višjih šolah in se povzpeli tudi v višje stanove. Ali zasluži mož, da se sedaj njegovi sinovi prezirajo in sicer prezirajo od učiteljev in učiteljic, izmed katerih so bili celo njegovi tovariši, kolegi? Kako se godi učiteljskim vdovam, zlasti če morajo še skrbeti za nedoraste otroke, je le predobro znano. Tudi ta vdova ima poleg omenjenega sina še drugega sina, za katerega mora tudi njenim

LISTEK.

Žalosten konec Prešernove fajfe.

Habent sua fata . . .
Horacij.

Prešernova pipa — je bila.

Življenje rodi in mori. A Prešernove pipe ni ubilo življenje — ker nikdar živela ni. Spravil jo je iz sveta njen duševni oče, Piposlav Harambaša Hajdukovič.

Res je naša zasluga, da smo opozorili slovenski svet na atentat, ki so ga namerali na našo čast izvesti ljudje — slugi Slovanom nasprotnega zistema, latinizatorji in mračnjaki, — a zadostuj za danes, da konstatiramo suho dejstvo.

Plevna je padla nenadoma, nepričakovano. Vsak čibuk bi se bil dalj časa branil.

Bilo je dovolj, da smo odkrili skrito klerikalstvo Harambaševo, in takoj je padel ta prsteni malik po tleh. Nato smo ga po zgledu naših svobodomiselnih prvakov še malo terorizirali, pa je izdal vse. Zdaj je vsa zadeva jasna kot beli dan ob kresu.

Harambaša je skriven, in valed tega še bolj nevaren klerikalen kolovodja. Klerikalne lastnosti slovenskega naroda je hotel izrabit

za svojo slavo. Videl je Metelkovo palico, čul je o Baragovi kapi, zavidal srečnega posestnika Prešernove postelje. Rodili so se mu črni, samoljubni naklepi. Ko je zavohal še Vodnikovo tobakiro, mu je bil sklep gotov: Pobahal se je, da kadi iz Prešernove pipe. In ves klerikalni slovenski narod je z velikim spoštovanjem prišel Harambaša Piposlava med svoje prvake . . .

To ga je navdušilo. Šel je dalje in dalje, in zgodilo se mu je, kakor Napoleonu: nebrzdano hrepenenje po slavi ga je strmoglavilo. Odprli smo vhod v njegovo delavnico — in kaj smo videli? Pripravljena je bila že cela vrsta novih relikvij, ki bi bile kmalu nastopile pot po slovenski zemlji: Tu je imel vrv, s katero se je bičal častitljivi pater slovnica Marko Pohlin, od katerega se je klerikalni Harambaša učil jezika. Dalje smo zagledali gumb starih Valvazorjevih hlač, Kopitarjevo gosje pero, Čopovo staro nogavico, Cibrovega Jaka skrhani pipec, Kurjevega želodčka škapulir . . .

Istinito: delavnica relikvij! In odtod je izšla tudi — Prešernova pipa! Vsa domišljavost Harambaševa se vidi iz tega, da on prištevava med relikvije slovenskega naroda celo — svojo ženo! Ta edina bi utegnla biti pristna!

Harambaša je priznal. To je olajševalna

okolnost, ki ga varuje, da ne plane slovenski narod po njem in ga ne linča. A ravno v tem ciničnem priznanju se vidi tudi vsa zloba mednarodnega klerikalizma, kateri se ravna po stari metodi: Namen posvečuje sredstvo. Njemu je Prešernovo ime moralo posvečevati staro, počeno, zasmrjeno pipo.

A zagrnilo usmiljeni rodoljubni zastor nad to žalostno dogodbo, ki bo še poznim vnukom podlaga tujčevi peti!

Bojimo se le, da ne bi naš mili slovenski narod trpel na strašnih posledicah, ki utegnejo nastati iz te narodne demoralizacije. Svarilni zgledi so dovolj resni!

Kajti to je ista dogodba, kakor s Sajtafernovi tiaro. Več stotisoč frankov je dala prosvetljena Francija za Sajtafernovi tiaro. V starih, starih dneh, mnogo tisoč let prej, nego nam je znano, je živel v solnčni Perziji kralj Sajtafernes. Kdo si ne bi želel njegove tiare, kdo ne bi vse žrtvoval, da more častiti njegovo pokrivalo? Srečna usoda se je smehljala napredni Franciji: Dobila je ta dragoceni zaklad. In imeli so ga shranjenega pod steklom. Od blizu in daleč so prihajali učeni in neučeni. In ko so se bližali omari, so tiho stopali in si šepetali: Glejte Sajtafernovi tiaro!

Tiara! — Hic — klerikalno ime!

A napredna Francija je častila Sajtafernovi tiaro . . . Bila je plačana. Vse je bilo v redu.

Kar se pa izve, da je to tiaro naredil neki ruski kovač v Odesi! O Ruchomovski, klerikalna duša, črni kovač — tebe si je za zgled vzel Harambaša!

Ves Pariz je bil vznemirjen. V vseh gostilnah se je govorilo edino le o Sajtafernovi tiari. Cele procesije so hodile gledat to čudo. Posebno vnet napreden častilec Sajtafernovi tiare je zblaznel: Letal je po Parizu in vpil: »Jaz sem Sajtafernes! Tiara so mi ukradli! Lovite tatove!«

Tako bo tudi pri nas — mi se bojimo Srca čutečnikov ne bodo mogla prenašati tega udarca . . .

A znanstveno in zgodovinsko je stvar pri kraju. Sajtafernova tiara, Prešernova fajfa in Čopova nogavica — Vaša slava je minila!

Dovršili smo s tem svojo časnikarsko dolžnost. Slovenski narod pa opetovano svarimo, naj stoji na straži pred skrivnim klerikalizmom, kateri se vedno bolj vtihotaplja v napredne vrste! Harambaša je potlačen, ponižan, pohojen. Tako se bo zgodilo vsakemu klerikalcu, ki bo naskakoval svobodomiselno trdnjavo s počenimi relikvijami.

Pipar.

razmeram visoke stroške plačevati. Vsako torej spozna, da se je godila temu dijaku, ki ima tudi ugodno spravevalo, odvidna kri vica od idrijskih učiteljev. Upravičena je zahteva da ravnajo učitelji in učiteljice v prihodnje pri sličnih slučajih bolj pravično in kolegijsko.

Na to odgovarjamo: „Jubilejno ustanovo, imamo res; da je namenjena v prvi vrsti sirotam idrijskih učiteljev, je tudi istina; ako ni učiteljskih sirot, dobé ustanovo pa revni rudarski otroci, ki so na kaki višji šoli, nego je ljudska. Tako stoji v določilu in tako se tudi vedno ravna. Vsako leto se ustanova s prižnice župne cerkve idrijske razglasi in začetkom leta jo učiteljstvo odda, in sicer po tajnem glasovanju. Učitelji sami ne vedo, kdo je glasoval za tega prosilca, kdo za drugega. — „Narodove sotrudnice“ več vedó. V začetku letošnjega šolskega leta sta bila dva prosilca za ustanovo, sin učiteljske vdove, o kateri pripoveduje „Narodov“ dopisnik, ter sin nekega upokojenega rudarja. Pri oddajanju ustanov se gleda seveda na primerni napredek v šoli, raditega priloži vsak prosilec tudi zadnje spravevalo. Ogladali smo obe spravevali. Sin „uboge“ učiteljske vdove je predložil spravevalo I. realčnega razreda v Idriji, katerega je ponavljal ter po drugem letu srečno tako napredoval, da je dobil v risanju „hvalno“, sicer v vseh predmetih „zadostno“, v npravnosti pa „manj primerno“ s pripombo: „radi uporabe nedovoljenih sredstev pri pismeni nalogi.“ To je tisto „ugodno“ spravevalo, o katerem poroča „Narod“. Torej v npravnosti „manj primerno“ je ugoden red; nekaterniki ozir. nekaternice so pa res z vsem zadovoljni, ako so slepi do otrok, učitelj je pa nekolegijsen, če mu ni všeč tako vzgledno napredovanje! Drugi prosilec je že več let na ljubljanski gimnaziji. Kaj posebnega tudi njegovo spravevalo ni bilo — a prvi red vseskozi, a tudi v npravnosti je imel „povoljno“. In to je menda vendar velika razlika mej „povoljno“ in „manj primerno“. Pri drugih izgubi dijak ustanovo ob takem „manj primerno“ napredovanju v npravnosti, idrijsko učiteljstvo naj pa takega kvalifikativno „manj primerne“ prosilca predpostavlja „povoljnemu“? Ako je torej dobil ustanovo sin ubogega upokojenega rudarja, potrebno kvalifikovan, ne pa „manj primerna“ učiteljska sirota, ali je bilo to krivično?

Očitane nekolegijsnosti učiteljstvo prav tako lahko in še odločneje odklanja. Reče lahko, da je največja perfidnost, ako kdo očita nekolegijsnost. Kdo pa je lani dobil ustanovo? Mar ne starejši sin iste učiteljske vdove, to je ravno tisti sin, za katerega mora sedaj mati njenim razmeram visoke stroške plačevati, kakor pravi „Narod“. Učiteljski zbor je podelil ustanovo temu prosilcu, odklonil pa več prav pridnih dijakov-prosilcev. Učitelji pa niso krivi, da je omenjena učiteljska sirota izgubila že II. tečaj ustanovo; pa naj bi se prav pridno učil. Najbrže bi jo bil tudi tetos ohranil, ako bi bil kaj bolj „primerno“ kvalifikovan, nego njegov mlajši bratec v Idriji.

Sedaj pa še par popolnoma zasebnih opazk! Na vprašanje v „Narodu“: „Ali zasluži mož, da se sedaj njegovi sinovi prezirajo?“ — vprašal bi pa tudi lahko marsikdo: „Ali zasluži sinovi ustanovo, kateri je najbolj nasprotoval njih oče ter k ustanovnemu kapitalu pomagal s celima — čujte — dvema kronama? To so že dobili povrnjeno z obilnimi obrestmi. Nasprotno pa je oče dijaka, ki ima sedaj ustanovo, kot pevec sodeloval pri koncertih, kateri so bili napravljeni, da je prišla glavica skupaj.

Tudi ni primerno, ako se meče penzija učiteljske vdove in penzija vpokojenega rudarja v en koš. Dotična vdova ima 1000 K svoje penzije, dalje še za otroke štiri sto kron in najbrže tudi kaj iz vdovskega društva, dotični rudar pa ima mesečno za vse skupaj 32 K, ko pusti drva in žito, sicer pa celih 10 K. Ali je to kaka primera? Dalje: Vdova ima skrbeti še za dva otroke, drugi so vsi oskrbljeni, eden je davčni uradnik, eden gozdarski uslužbenec, eden učitelj; upokojenemu rudarju so pa štirje neprekrbljeni otroci na ramenih, sam je bil pa tudi radi bolehnosti pred časom upokojen.

Sklepamo: Vsako torej spozna, da se ni godila dijaku, ki ima tako neugodno spravevalo, nobena krivica od idrijskih učiteljev. Kolegijsnost sama še ne odločuje. Zeleti bi bilo, da ravnajo učitelji in učiteljice tudi v prihodnje pravično in kolegijsko, v kolikor jim je možno, čeprav ne ustrezajo vsaki sitni ženski, katere se vtegne s tem maščevati, da poskrbi v „Narodu“ malo pokoren sluga je mlademu Linhartu. Te službe mu sicer ne zavidamo, kakor tudi bi

se ne ozirale na njegovo dvekanje, če bi nam ta poštenjakovič ne izkušal škodovati s tem, ker vpije, da imamo preveliko plačo, zastoj zdravnikov itd. Mo bi šefredaktorja „Slov. Naroda“ le vprašale, če se njemu res preveč zdi, če zasluži delavka ob tej dražini, ko ima poleg sebe še za druge skrbi, od 5 do 6 gl. na teden. Sredstev za življenje potrebujemo, kakor on, in če se njemu ta zaslužek prevelik zdi, smo pa res kar v skrbeh, kam on svoj zaslužek spravi, ki ni tako majhen, in poleg tega še tiste s fiziološki prihranjene tisočake. Kar se pa tiče zdravnikov, jih moramo pa plačevati, kot pri vsaki bolniški blagajni. Gospodje okrog „Naroda“, vedite, da je ta napad na nas in na gospoda dr. Susteršiča zelo klavern. Kdo in odkod nai se v tovarno vzame, ne odločuje ne dr. Susteršič, ne me delavke, torej ta polenček lepo nazaj vzemite, pa ga vrzite tja, kjer je bolj potreben, morda ž njim še bolj utrdite zvezo s posilincem. Na primke, s katerimi nas obkłada „Narod“, se ne oziramo, ker vemo, da ima pri njem zadnji neumnež, ki trobi v njegov rog, večjo veljavo, kot največji poštenjak, ki „napredno“ stranko po delih sodi.

Dobro vemo, da bi nas liberalci in njih gospodje socialni demokratje imeli za oli kane, napredne in Bog vé kakšne delavke še, če bi ž njimi vred udrihale po duhovnikih in se norčevale iz krščanstva, kakor dela ta „gospoda“. No, pa upamo, da nas do tega ne bodete še kmalu pripravili; če pa semterja kako ptico s potlačenim ven- cem (po vašem) vlovite — vam jo Bog „po- žegnaj“!

Gospoda okrog „Naroda“ naj ve, da jo smatramo za premalo socialno izobraženo, da bi se še v nadaljno polemiko z njo spu- ščale in — s tem smo zgovorjeni!

Zlaj pa še rdeči bandi par besed. Koliko imajo rdečkarji smisla za zboljšanje delavskih razmer, so pokazali na shodu na starem strelišču. Če je bila stvar, o kateri je dr. Krek govoril, bolj važna za de- lavce, večji krik je nastal mej opičimi po- tometi. Duhovniški kolar dr. Kreka jih je tako razburil, da bi ne odnehali od svoje — menda po prastari materi podedovane — surovosti, če bi se šlo tudi za zmago ali pogin delavstva celega sveta. Se v lepši luči so se pa pokazali na shodu v Pustigamski pivnici.

Prej so nas cel teden vabili, zadnji večer jih je pa menda Linhart do polnoči učil, kako naj nas ven pomečejo. Soc. dem. smejo biti ponosni, ker jih je po 15 pridlo nad vsako žensko, da so jo po zverinsko iz dvorane iztirali in suvali. Na galeriji je bilo tudi nekaj „devic“ (kakor je „Narod“ pisal) s potlačenimi venci, ki so vpile na poštene delavke: „amaconke“, „trojčjalke“ i. t. d., pa za te se ne brigamo. Ptici ene vrste naj skupaj lete!

Radovedne smo, koliko imajo soc. de- mokratje srca za delavske težnje, ker so sotrpine, ki niso njihovega mišljenja, suvali, zmerjali in obleko z njih trgali. Vsak trezen človek mora spoznati, da je neumno toliko žrtvovati zato, da more kak Linhart nekaj časa po duhovnikih in po terejalkah udri- hati. Iz njegovega govora se je lahko spo- znalo, da je zboljšanje delavskih razmer njemu deveta briga. Jezi ga menda, ker nam zdaj dr. Krek zastoji prošnje sestavlja, ko smo morali prejšnje čase Linhartu vsako črko dobro plačati. Po shodu je bil običajni „ofar“. Mi tega nismo vajeni, ker hodijo naši poslanci in drugi govorniki vedno brez plačno na naše shode, zato eden izmed naših ni bil pri volji kaj dati, nakar so mu sodrugi prigovarjali, da naj vsaj en krajcar da. Nam bi bilo žal za vsak krajcar v ta namen, kajti s tem, da je zabavljaj čez pre- lata Rozmana, dr. Kreka in druge, mi ne bomo nič na boljsem, vsejedno bi bilo, če bi mesto Linharta kak otrok s „cuceljnom“ — kateri bi se tudi Linhartu dobro podal — po odru svoje „kunšt“ razgalal.

Naivni so pa tudi ti modrijani, kajti neki delavki so se pustili vleči do skraj- nosti. Malo pomorčevala se je ž njimi, pa so ji pripeli rdeč trak. Ko je stopila potem na oder, jo je eden doli pahnil, ker je prezel „sveto“ znamenje. Druge so se poredno smejale, češ, še svojih ne poznajo. Potem so jo pa vlekli nazaj, rekoč: „Oprostite, go- spodina, nismo vedeli, da je katera izmej delavk tako zavedna i. t. d. Sele, ko jim je v obraz povedala, da so 50 let za luno, so „pogruntili“, da jih ima za — norce.

Sklepno naj pa še povemo, zakaj se soc. demokratje zadnji čas tako za nas bri- gajo. Mi imamo društvo, katero so s po- močjo dr. Kreka tisti osnovali, kateri mu zdaj najbolj nasprotujejo. Takratno društveno vodstvo — sami soc. demokratje — so imeli dr. Kreka za vabo, da so vlovili člane, katerih bi sicer ne dobili. Dr. Kreka so po- vod lovili za shode. Če pa njega ni bilo, sta bila pa tudi dr. Lampe in Moškerc do- bra. Ko so pa uvideli, da društvo pod nji- hovim vodstvom hira (še hočejo, povemo več!), so odstopili. Njih nasledniki, ki so bili brezstrankarski, so s težavo ustvarili boljše razmere — k čemur je mnogo pripomogel dr. Krek. Zdaj se jim pa kar naenkrat po

vodstvu tega društva zopet aline cede (za kulisami je menda Linhart) Nam se to čudno zdi, ker društvo je vendar vedno tako, kakršno so ustanovili, gotovi stranki se pa zdi, da društvo ne bo drugače dobro, kakor če bodo oni zopet po svoje v njem gospodarili, pa — upamo — da se bodo opekli. To se nam še čudno zdi, da neka teri bivši odborniki, ki so se za naša od- borništa pred dr. Susteršičem in pred dr. Krekom malone do tal priklanjali, zdaj ru- jejo proti njima, kar se da. Sliši se sem- tertja kaka opazka, a o tem, če bo treba, izpregovorimo prihodnjč.

Zavedne delavke.

Iz slovanskega sveta.

al Slovaško. (55 etnica slovaških „Kat. Novin“. — Slovaške knjige — za Slovake nevarne) Slovaški list „Katoľické Noviny“ začenja z novim letom 25. letnik pod uredništvom poslanca v. g. Martina Kollára in vobče svoj 55 letnik. Zares v tako revnih razmerah lep kos truda! Pri tej priliki uredništvo pravi, da list dobiva največ podpore in to moralne in gmatne iz revnih okrajev: trendinskega, zvolenskega, lptovskega, orav- skega in spiškega. Najmanj pa iz bogatoga okraja pešpurskega in intranskega. V Ameriki imajo sploh „Kat. Noviny“ več naročnikov nego doma na Slovaškem. Amerika tudi list vzdržuje; ako bi se izdajal samo za ogrske Slovake, že davno bi bil nehal izhajati — Slovaško društvo „Sv. Vojtěšský spolek“, če- tudi izdaja knjige samo verske in poučne vsebine, ter se s politiko ne peča — vendar že zbog tega, ker razširja slovaške knjige med ljudstvom, nima nobenih prijateljev pri višji gosposki na Ogrskem. Celo nižje du- hovništvo, tisto namreč, ki stoji popolnoma v službi madjarizacije, nastopa proti temu društvu. Tako na primer so pred nedavnim časom duhovniki enega celega slovaškega dekanata prosili svojega škofa, da bi društvu prepovedal širiti med slovaškim ljudstvom slovaške knjige. Torej samo širjenje slova- ških verskih knjig je pastoralna nevarnost za slovaški kraj. (Hudka č. 1) — O ža- lostnih razmerah na Slovaškem bomo ob- javili daljši članek, ki je izšel v češkem ka- toliškem časniku „Obzor“.

al Češki hranilnici in posojilnici Reiffisenovega sestava je bilo v kra- ljevstvu češkem leta 1897: 59 s prometom K 593 030 96 h koncu l. 1900 je bilo istih zavodov že 401 in njih promet je v l. 1900 znašal K 11 094 329 27.

al Galicija. (Rusinsko gledališče v Lvovu. — Poljski „Związek narodowy“.) Rusini hočejo imeti svoje lastno gledališče v Lvovu; zahteva je povsem opravičena, ker rusinski narod, ki šteje 30 milijonov duš, nima niti enega lastnega gledališča. Da bi ga mogli sezidati, potrebujejo 800 000 kron. Dr. I. Kulackovskij v zadnji številki „Rus- lava“ upa, da bode gledališče v treh letih že sezidano. Nadeja se, da dežela in mesto Lvov plačata polovico stroškov — 400 000 K, ker zidanje gledališča je zahteva kulturna, a ne politična. 100.000 K je že odbor „Pro- svito“ v ta namen nabral. Ostane torej še nabrati 300.000 K, vsako let 100 000 kron. Kakor dr. Kulackovskij trdi, ta svota se bode lahko nabrala, ako se nabiranje prispevkov dobro organizira in ako vsak rusinski rodo- ljub stori svojo dolžnost. — V zadnji šte- vilki krakovskega „Słowa polskiego“, drž. poslanec, prof. vseučilišča dr. Gajński po- roča o splošnem položaju poljskega naroda ter prihaja do sklepa, da „Poljakom je treba zveze, ki bi organizirala po svojem programu in delovanju vse narodno življenje v Gali- ciji in pospeševala razvoj družabnega živ- ljenja harmonično z narodno mislijo, zveze, ki bi združevale v enem središču napore za pozdigo politične in ekonomske samouprave, zveze, ki bi obenem poravnavaile strankar- ske spore v imenu obšega dobra in na- predka.“ Kakor prof. Gajbinski dalje piše, namerava brzkone stvoriti iz raznih poljskih strank stranko novo — stranko narodno de- mokratično z izključenjem socialističnega življa, ki ne stoji na narodni podlagi.

al Rusko. (Drobne novice.) Rus- skaja mysl“ poroča, bilo je leta 1887 na Rus- kem natisnjenih 18.540 890 knjig in brošur v ruskem jeziku; l. 1891. že 22.918 105, — l. 1894 35.512.814 — l. 1898 44.221.864, — l. 1901 58.529 480; v 15 letih se je šte- vilo iztisov potrojilo, tako da pripadeta na vsakega Rusa, ki zna čitati, dve knjigi na leto. — Židovski rabini ruski so hoteli imeti shod v Gradnu, a shod se ni mogel vršiti, ker so ga delavci preprečili. Zbog tega so rabini izrazili udanost ruskemu carju in pro- testirali zoper socialiste in prodiranje socia- lizma v židovski delavski stan in inteligenco. — 40 000 židov iz Besarabije bode se baje izselilo na spomlad v Kanado in Argentino. Pooblaščenec so že bili v ti državi poslani, da bi poiskali stanovanja, in nekateri židje- izseljenci že zdaj prodajajo posestva. — V Petrogradu izhaja nov dnevnik „Rus“ pod uredništvom A. A. Suvorina, sina Al. S. Su- vorina, izdajatelja lista „Novoe Vremja“; v uredništvu novega lista urejuje slovanski od- delek Čeh prof. Svatkovsky, ki pozna vse slovanske jezike, tako da ne bo treba listu

zajemati poročil o slovanskih narodih iz nem- ških in drugih tujih listov.

al Slovani in Makedonija. Pod tem naslovom je objavil v „Pizenskem Obzoru“ neki Jugoslovan članek, v katerem se o „ma- kedonskem vprašanju“ med drugim piše to- le: „Makedonija kot zemljepisni pojem ne obstoji. Ali nam Slovanom sovražni listi so ga iznašli; njegov namen je slovanski živeli na Balkanu p.tujiti. Posledice se že zdaj kažejo. . . . Ziti se, da se je slovanskim so- vragom posrečilo, tudi tam uveljaviti načelo „divide et impera“. Dobim so se tam Srbi in Bolgari pričkali, tuja propaganda je uspe- šno delovala in deluje še danes, da bi sto- rila nov političen in narodnosten živelj — živelj makedonski. Vse to so radikalni in previdni politiki srbski in bolgarski zapazili in zato se tudi že šest mesecev sem deluje za zedinjenje obeh brataških narodov. . . . To približevanje se kaže v tem, da se na tej in onej strani „slušajo glasovi o personalni uniji Bolgarije s Srbijo. Zdaj stoji temu na potu tuj, neslovanski knez. Veliko je resnice v besedah Gladstone-a, ki je rekel: „Balkan balkanskim narodom“. Kaj to pomeni? Go- tovo sledeče: Resiti balkansko vprašanje imajo pravico v prvi vrsti balkanski narodi. Njihova beseda mora biti najbolj merodajna. Koristno bi bilo, ako bi se Bolgarija in Sr- bija zedinili v personalni uniji in potem naj se jima izroči usoda Makedonije in Stare Srbije. Makedonija in Stari Srbiji naj se dá samouprava samo pod nadzorstvom zedinje- nega kraljevstva bolgarsko-srbskega. Taka ali enaka oblika Bolgarije in Srbije bi upli- vala tudi na življenje in razmere drugih jugoslovanskih narodov in držav, zlasti Hr- vatov, Slovencev in Črne Gore.“

al Umetniški razred akademije. Zagreb, 15. jan.: Jugoslovanska akademija znanosti in um tnosti je dozdej gojila samo znanost. Za umetnost sploh ni imela no- benih dohodkov. Splošni narodni napredek pa zahteva, da se ta najvišji znanstveni zavod zavrame tudi za umetnost. To je storil tudi s svojim sklepom v glavni seji, 10. decembra 1903, ko je odobril enoglasno predlog predsednikov, da se iz akademične naklade izloči 10.000 K ter s tem položi temelj za osnutek IV. razreda za umetnost. Ta razred ostane po 3 točki akademičnih pravil sostavni del akademije, ter se bode oddaj akademija zvala po pravici tudi aka- demija umetnosti. Slenjeno je, da se imajo obresti od te glavnice in vsi dohodki v to svrhu prilagati glavnici tako dolgo, dokler njen letni dohodek ne doseže iznosa 4000 K. Ko se to zgodi, bode akademija poskrbela, kako da se oživotvori umetniški razred. Valed tega sklepa se je zbralo te dni v aka- demiji več umetnikov, prijateljev umetnosti in meščanov na dogovor, kako bi se pod- vze/a akcija, da se čimprej osnuje umetniški razred v akademiji. Ko se je to vprašanje prav nastanko pretreslo, se je sklenilo, da se izvoli poseben odbor, ki bode začel privatno akcijo v korist tega namena. V odboru so zastopani umetniki, pisatelji, trije duhovniki in nekoliko odličnih meščanov. Predsednik je Karol pl. Mihalović, podpredsednik dr. Stefan Miletč a tajnik M. Grlovic.

al Učiteljski sanatorij. Poljski uči- telji zbirajo doneske za sanatorij (zdravilišče), kjer bode sprejemal učitelj-bolnik pomoč v nadlogah.

al „Zveza staršev“ v Lvovu nuja revnim otrokom po šolskih urah v svojih hišah igrališča, učilišča, nadzorstvo, pa tudi južno. Koliko bode se s tem lajšuje, je raz- vidno iz tega, da zahaja v to oskrbovalnice 826 otrok, izmed katerih 278 nikdar nima toplega obeda. „Bóg zańć!“ ki ga kliče vodstvo darovalcem, ima pač svoje najst- nejše vzroke.

al Olomuški list „Našinec“ je 6. ja- nuarja praznoval 40 letnico svojega obstanka. „Našinec“ je v službi katoliško-narodne stranke na Moravskem, ker jo smatra za edino pravo narodno stranko; oznanjuje slogo ali ne prodaja svoje samostalnosti. Njegovo na- čelo je: blagor in sreča naroda nad vse!

Avstrijska delegacija.

V včerajšnji plenarni seji pri na- daljnem posvetovanju o proračunu zunanjega ministrstva del. Dober n ig izjavil, da je vojni minister napravil prav dober utis, a se pritoževal, da po delegatje o znanem je- zikovnem rezervatu zvedeli šele iz časnikov. Glede političnih vprašanj je dejal, da nemški carinski tarif dokazuje, da v Nemčiji žele gospodarske zveze z nami, trozveze je po- zdravljati kot jamstvo miru. Nemci so tudi v primorje prinesli kulturo in bodo branili vsako ped nemške zemlje; tržaški Nemci niso nikaki „privandraci“. Med Nemci in Italijani pride še enkrat do zblizanja. Govoril je o vspehu rusko-avstrijske zveze na Bal- kanu in je obsojal kraljevi umor v Srbiji. Glede razmerja do Ogrske ga skrbi, da bodo po dovoljenih koncesijah Madžari še več zahtevali. Glede rezervata je izjavil, da bo morda prišel čas, ko si bodo Nemci stavili vprašanje, ali si ne bi najeli lastne hiše? Grof Zed t w i t z je razpravljaj o

Dalje v prilogi I.

Po delavskih shodih v Ljubljani.

Ker sta začela zadnji čas brata „Slov. Naroda“ in „Rdeči Prapor“ napadati nas de- lavke c. kr. tobačne tovarne, skoraj ni dru- gade, kakor da jima tudi me povemo, kar jima gre. Iz „Naroda“ se kaj lepo vidi, kako pokoren sluga je mlademu Linhartu. Te službe mu sicer ne zavidamo, kakor tudi bi

položaju na Balkanu in pozdravljal sodelovanje z — Rusko. Grof Dzieduszycki je povdarjal važnost tro- in dvozveze za ohranitev miru in želel, da bi tudi angleško-japonska zveza dosegla isti uspeh. Popolnoma se strinja z našo iztočno politiko. Govori o sredstvih za povzdigo avstrijske trgovine, avstrijsko trgovino izpodriva nemška, pri zunanjih zastopstvih naj se nastavi tehnični atašaji, zagovarja varstvo avstrijskih izseljencev, v Nemčiji naj se konzulati pomnože, naša zavezanica ni prijazna napram avstrijskim podanikom. Delegat Glöckner hvali trozvezo in premišljuje, ali ne bi bilo mogoče skleniti unije srednje-evropskih držav in tako vsvariti podlago za razoroževanje. Delegat Schneider hoče govoriti o zatiranju narodnosti na Ogrskem, a predsednik mu ne pusti govoriti. Naši zunanji trgovini škodujejo židje, s slabim blagom jo spravljajo ob dobro ime. Delegat Šusteršič razpravlja o veto pravici in zoper trditve v ministrovem govoru, da je »ius exclusivae« izključna pravica krone. Veto pravica je bila pravica nemškega cesarstva, a cesar Franc jo je l. 1804 odložil. Katoliško prebivalstvo Avstrije je bilo vsled izrivanja veto pravice v svojih najsvetejših čustvih brutalno prizadeto. Katoliško ljudstvo v Avstriji je odločno nadaljevati politični boj, da si osvaji ono mesto v tej državi, ki ji po zgodovini pristoji. — Grof Schönborn ugovarja Dobernigu in izjavi: Govorim kot zastopnik velike zbornične večine in ogromne večine prebivalstva, ako izjavim, da se moje avstrijsko čustvo protivi temu, ako se govori o takšni zvezi s zunanjo, čeprav prijateljsko državo, ki bi mogla biti sklenjena le na stroške avstrijske državne samostalnosti. Isto velja glede carinske unije z Nemčijo. Govori zoper Doberniga, da bi bila papeževa oseba malovažna nemškemu katolikom. V primorskih deželah tvori nemško prebivalstvo le neznatno manjšino in se ne more govoriti o prvotnih nemških naselbinah. Delegat dr. Kramar govori zoper one, ki smatrajo trozvezo kot edino mirovno jamstvo. Njena vrednost in njeni vapeli niso preveliki, trozveza ima pač veliko vrednost za Nemčijo, a našo zvestobo bo Nemčija slabo poplačala. Da nam še dozdaj ni odpovedala trgovinske zveze, je vzrok samo ta, ker še ni sklenila takšne pogodbe z Rusijo. Ko se to zgodi, jo nam bo odpovedala takoj. Govori o nemškem vplivu na Turčijo in o gospodarskem razvoju na Balkanu. Naša iztočna politika bo le tedaj prava, ako se tesno združimo z Rusijo. Moramo podpirati balbanske narodnosti, da si zopet pridobimo njihovo zaupanje. Glede notranje politike izjavi, da so Čehi vedno pripravljeni sporazumeti se z Nemci, seveda na pravični podlagi.

Danes je zopet seja, da se reši proračun zunanjega ministristva.

Ogrsko.

Tudi optimisti pričenjajo uvidevati, da grof Tisza s sedanji sredstvi ne bo nič opravil glede obstrukcije, ki je zopet spolno močjo udarila na dan. Ker zdaj ne more zbornice razpustiti, bo sedanji položaj najbrže še trajal dva do tri mesece, začetkom aprila, morda pa še prej bo Tisza, mogoče tudi kdo drugi razpustil zbornico. Najboljši dokaz za to, da je Tiszov ministristki sedež že precej omajen, se vidi v dejstvu, da že stopajo na plan mogoči nasledniki. Dr. Weckerle se je po treh mesecih zopet privrkat pokazal v liberalni stranki. Grof Andrassy je prišel v zbornico in grof Kuhnen se je peljal celo na Dunaj. Poslednji je pri mnogih prilikah pokazal precej škodoželjnosti in se je izkazal, da tudi njegov naslednik še nima pokazati nikakih uspehov, dasi ima opraviti le z 12imi obstrukcionisti. Tudi prijatelji grofa Szella so se zopet pričeli gibati in dokazujejo povsod, da edino gospodar iz Ratota je v stanu zopet premakniti vladna kola.

Balkan.

Turška vlada je 10. t. m. izročila ruskemu in avstrijskemu poslaniku odgovor na reformni program, sklenjen v Münstegu. V tem odgovoru se nahaja to kar že davno vemo. Visoka porta izjavlja, da vsprejme „v principu“ v avstrijsko-ruski reformi notni naštetih devet točk, zaklinja se zopet, da ima resno voljo iti na delo in obljublja za slučaj, da ne bi mogla izpeljati reform, stori primerne korake, da temu odpomore. Sicer pa sultan k vsemu pritrjuje, kar zahtevata Rusija in Avstrija, a z gotovimi pridržki. Ti pridržki se zde na prvi hip prav nedolžni, a Turčija zna zvito tolmčiti. In tako bodo civilni agenti pri svojem reformnem delu zadeli povsod na javne in skrite ovire. Turčija vali na Bulgarijo vso krivdo, češ, da ji dela zapreke, in da zato ne more urediti makedonskih razmer.

V dobropoučenih londonskih krogih se govori o važnosti vzhodnoazijske vojske za Balkan. Ljudje, ki živajo zaupanje Make-

doncev, so dobili obvestilo, da vstaja spomladi zopet izbruhne. Nekdo, ki je imel priložnost, poučiti se o mišljenju v Bolgariji, posebno v vojaških krogih, zatrjuje, da bo bolgarska armada spomladi vdarila nad Turke. Ako pa vlada ne bo hotela na noben način napovedati Turkom vojske, izbruhne revolucija. Neki zvedenec trdi, da je bolgarska armada bolj dobro oborožena in izurjena, kakor se sploh misli, in da bo topništvo pripravilo največje iznenadenje na vojaškem polju. Tudi častniki so zelo marljivi in izurjeni. Morebiti napadejo Bolgari še celo Carigrad. Razume se da je treba pri takih poročilih velike opreznosti.

„Lovölöze-Lap“ preneha.

Poznato je, da se je moralo na Hrvatskem na vasko dopisnico na prvem mestu postaviti zgorajšnji napis. Kjer ga ni bilo, so morali adresati plačati neko kazen zato, kakor je bil odredil minister za trgovino in promet. Ta naredba pa je v očitnem protislovju s hrvatsko-ogrsko nagodbo. Zato so začeli Hrvati na te dopisnice uvrščevati § 57 nagodbe, po katerem se sme rabiti na Hrvatskem le hrvatski jezik, a mažarski napis so brisali. Sudnje niso zdaj mogle nič več obsojati adresatov. Pravijo, da se je o tem prepričal sam minister, in ko je videl, da je ta mažarska praksa na lep način osramočena, je slednjič tudi sam popustil, in zdaj se bodo mogle pošiljati po pošti dopisnice brez glasovitega mažarskega napisa. Če so ljudje odločni, pa zmagajo. Tako bi moralo biti povsodi.

Gibanje med ogrskimi narodnostmi.

Zadnji čas se kaže, da hočejo Romuni pričeti z aktivno politiko. Kakor se poroča, napravi se zveza vseh Rumunov in drugih narodnosti proti madjarski premoči. Rumunski list „Tribuna“ prinaša razglas, naj se postavijo v romunskih krajih le narodni kandidati. Imenovani list upa, da bodo zmagali v 50 velivnih okrajih romunski kandidati, in tako se zagotovi v zvezi z drugimi narodnostmi aktivna narodna politika v državni zbornici. Seveda je madjarsko sodišče takoj tožilo „Tribuno“ radi hujkanja proti madjarski narodnosti.

Koroške novice.

k V Št. Jakobu v Rožni dolini se bodo prihodnji četrtek dne 28. t. m. vršile občinske volitve. Tu že več let gospodarijo domačini, Slovenci, ter se pogumno boré za svojo šolo. Zato so nemškutarji in povabljeni Nemci napeli vse sile, da dobe v roke občinski zastop in krajni šolski svet. Boj bode hud, ker nasprotniki bodo gotovo poskušali z denarjem loviti omahljive volivce. Že 8. t. m. smo čitali v graški „Tagespost“, kako se cesarski inženjerji in uradniki, ki le začasno sedaj pri zgradbi tunela bivajo v občini, potegujejo za volivno pravico. Vprašanje pa je, ali imajo ti volivno pravico, ker so le od danes do jutri tukaj. Sicer pa želimo in upamo, da bodo vrli Št. Jakobčani tudi sedaj rešili svojo narodno čast ter premagali vse ovire.

k Umrla je v Vratih na Koroškem posestnica Uršula Sumi. Zadelo jo je kap. k Preveč molitve v šoli. V svoji zadnji seji je sklenil koroški deželni šolski svet, da se moli odslej naprej na ljudskih in meščanskih šolah samo zjutraj pred šolo in popoldne po šoli. Moliti se morajo molitve od kn.-šk. ordinarijata potrjene. To je gotovo dobro, kajti nekateri učitelji so dosedaj izbirali razni „mišmaš“, ki ni odgovarjal katoliškemu duhu. Toda nikakor pa ne more ugajati to, da se ne moli zjutraj po šoli in popoldne pred šolo. Saj se vendar tudi v tem slučaju pouk končuje in začenja. Ali se naj otroci še bolj odtujijo molitvi?

k Duhovske zadeve. G. J. Arnuš, kaplan v Borovljah, je imenovan za provizorja Podlublom. Za župnika v Moricah je imenovan tamošnji provizor g. F. Raidl.

Štajerske novice.

š Gorica v Savinjski dolini. Ker je mnogo tukajšnjih možkih vsled svoje razširjene lesne trgovine s Hrvatsko več ali manj veščih hrvatskega jezika, se je v tukajšnji »Javni šolski narodni knjižnici« ustanovil tudi hrvatski oddelček, ki šteje doslej le peščico knjig. Vsa gmožna moč knjižnice se je bila namreč uporabila za ustanovitev bogatega slovenskega oddelka, katerega teži precejšnji dolg, vsled tega nam nedostaja sredstev za hrvatske knjige. Zdi se nam, da ustrežamo narodovi prosveti in kulturi, ako se obrnemo do slovenskih rodoljubov, ki imajo kaj hrvatskih knjig, z udano prošnjo, da bi blagovolili podpisani knjižnici darovati one hrvatske knjige, ki jim leže nerabljene doma. Vsaka knjiga, ki je večja, nego oblika ti-

skane osmerke, se da v usnje trpežno vezati ter se nevezane knjige na deloma ne izposojujejo. Tudi se sprejemajo z največjo hvalečnostjo slovenski in hrvatski, leposlovni, znanstveni kmetijski in humoristiški letniki. Imena darovalcev se bodo koncem leta objavila po časopisih. Obenem čutimo prijetno dolžnost, izreči v imenu knjižnice in tukajšnjega naroda kakor tudi v svojem imenu blag gg. Antona Turnšek u, trgovcu v Nazarih in Fr. Stiglic u, županu na Rečici, javno zahvalo, ker sta blagovolila za slavnosti otvoritve knjižnice dne 6. in 10. t. m. posoditi vsak svoj gramofon brezplačno ter postala ne samo dobrotnika knjižnice, temveč tudi posredno dobrotnika trpeh naših bratov Makedoncev. — Javna šolska narodna knjižnica na Gorici, pošta Rečica v Savinjski dolini. — Ivanka Schwarz, učiteljica, Radoslav Knaflič, nadučitelj, vodja knjižnice, Jože Deleja, načelnik krajnega šol sveta.

š Slovenski trgovski klub v Mariboru. Splošno zanimanje vlada med slovenskim občinstvom za mariborski trgovski ples, ki se vrši dne 7. svečana t. l. Da bo ta ples nudi cenj. obiskovalcem res nekaj izvanrednega, izdamo, da se je marljivemu plesnemu odseku posrečilo, pridobiti več cenjenih narodnih dam, ki nastopijo pri plesu kot patronese; istotako se je javilo tudi že večje število predplesalk. Prispevki za ples dohajajo še vedno. Med temi je posebno hvalo izreči slav. narodni tvrdki g. Ivanu Jebračinu, l. jugoslovanske tovarna za aurogate, ki nas je iznenadil s lepim denarnim zneskom. Vsem kličemo: Srčna hvala! Ziveli posnemovalci! — Pripravljeni plesni odsek javlja ter prosi vse one, ki bi se radi plesa udeležili, naj blagovolijo svoje naslove poslati na: »Slovenski trgovski klub« v Mariboru, »Narodni dom«.

š Varujte planinke! Poroča se, da bo društvo za varstvo in gojitev alpskih rastlin še to pomlad razdelilo v koče in gostilne vsega štajerskega alpskega ozemlja tablice s pozivnico: »Varujte planinke« in prosilo vse prijatelje, naj preprečijo vsaj to nepotrebnno ruvanje planinskih rastlin.

š Samomor v Mariboru. V Mariboru se je ustrelil 24 let stari umobolni trgovski pomočnik Ivan Breznik, ki je bil še le pred par dnevi izpuščen iz blaznice.

š Zastrupil se je v Gradcu vsled nesrečne ljubezni 28 letni delavec Franc Gojznik iz Loke, okraj Celje. Prepeljali so ga v bolnico, kjer še živi.

Novice iz kočevskega okraja.

š Novičar bo tepen, ako ne bo tiho. Ribniški liberalci obetajo, da bodo pogreli vse laži o farovžih, o konsumih, testamentih in o lovu na hranilne knjižice. Mislijo, da jim bode laži kdo verjel, ako jih še enkrat povedó. »Novičar« se liberalne inteligence ne ustraši prej, dokler se ne poljšajo.

š Stari in mladi. Učitelj Mlakar se jezi, zakaj ga je »Slovenec« pohvalil, kako se je s tovariši vred zgledno obnašal na Tavčarjevem shodu. »Samo mene je videl ta »Novičar«, ki sem samo pri vratih stal in kmete »rihtal«. Tomšiča pa ni videl, ki je prav spredaj bil in Tavčarju še bolj ploskal, kakor jaz«. Mlakar se naj več ne jezi, zakaj »Novičar« je tudi Tomšiča videl. Vsa stvar je pa taka: Mlakar je še »mlad«, ustavljal se je pri vratih, da bi delal »rede«, in ni pomislil, da ga vidijo kmetje. Tomšič se je pa rajši skrtil kmetom in šel prav spredaj, kjer je prav pridno ploskal. Kmetje ga tako niso videli, a videl ga je sam gospod dr. Tavčar. In zato se je šlo ...

š Krajni šolski svet v Dragi ima nemšk o večino, samo dva člana sta Slovenca. V Dragi je neomejeno gospodaril liberalci Turks sledečimi posledicami: V občinskem gospodarstvu n e r e d, v narodnem oziru n a z a d o v a n j e.

š Poučevanje nemščine na naših šolah je potrebno po mnenju turjaškega g. učitelja. Dokazoval je to kmetu na vlaku. Ali tudi temu strastnemu »Narodovcu« diše šulterajnski groši?

š Posojilnica v Sodražici je imela zadnje nedelje občni zbor. V minulem letu je lepo napredovala. Prometa je bil 700.000 K. Pomnožile so se tudi hranilne vloge in rezervni zaklad. Lepo je, da se je z računom tako podvizala.

š Katoliško izobraž. društvo na Robu je imelo minulo leto 98 udov. Umrla so štirje, katerim je oskrbelo društvo lep pogreb in za vsacega posebe sv. mašo. Predavanje je priredilo štirikrat. Dohodkov je imelo 420 K in stroškov 165 K 40 h. V knjižnici je 96 knjig. Društveniki so imeli na razpolaganje mnogo časnikov. Društvo ima tudi majhen pevski zbor. Za l. 1904 so voljeni v odbor sledeči gg.: Pešec Fr., Štrukelj Iv., Bregar I., Boldin I., Usnik Fr., Tekavec Aloj. in Peterlin J. Račune bosta pregledovala: Zgonc Martin in Peterlin L.

š Volitev v krajni šolski svet velikolaški se zastopniki katoliško-narodnih občin niso udeležili. Ne vemo, kaj je moze napotilo do tega, a zdi se nam, da bi bilo veliko bolj pametno sedaj volitev se udeležiti, kakor pa pozneje godrnjati o prevelikih šolskih nakladah.

š Krajni šolskim nadzornikom v Dobrépoljah je imenoval c. kr. okrajni šol. svet g. Franciška Brdavsca, posestnika in trgovca na Vidmu. Doslej je bil krajni šolski nadzornik g. župnik.

Loške novice.

š Katol. izobraževalno društvo v Skofji Loki priredi veselico v nedeljo, 24. januarja, v svojem domu. Vpored: 1. Karol Lengfellner: Koračnica. Svirajo gosli s spremljevanjem glasovira. 2. Govor. 3. Viktor Parma: »Slovarske cvetke«. Poutpourri. 4. »Loterija«. Kuplet. Poje gosp. Lovro Hafner. 5. Alojzij Bach: »V slovo«. Gsli in glasovir. 6. »Botra Njerga«. Burka v enem dejanju. 7. Viktor Parma: »Pozdrav Gorenjskim«. Valček po slovenskih napevih. 8. »Narobe Sveta«. Kuplet. Poje g. Lovro Hafner. 9. »Hoch vom Dachsteins«. Narodna pesem za glasovir in gosli. 10. Albin Lipp: Koračnica. 11. Jakob Aljaž: »Zaostali ptič«. Harmonij s flauto. 12. »Za kleta soba v gostilni pri zlati goski«. Burka v enem dejanju. — Točke na glasovir, gosli in flauto proizvajata gg. Vojteh Hybašek in Lovro Hafner. Začetek točno ob sedmih. Vstopnina: Sedeni 1—3. vrste po 1 K, 4.—7. po 80 h, drugi po 60 h. Stojišča po 40 h. Udje plačajo polovico.

š Kipar in slikar Ivan Puc se preseli v Ljubljano. Bil je 5 let v Skofji Loki, kjer je izgotovil več del iz kamna, cementa in lesa. Njegova dela hvalijo.

š Umrl je pri Sv. Ožboltu Jakob Božnar, dobro znani »stari Janžec«, star 80 let. Bil je dober družinski oče, mož pravega duba in trdnega katoliškega prepričanja ter do svoje smrti cerkveni ključar. Prizadeval si je mnogo, da je Sv. Ožbolt dobil mogočen zvonik in pa lepo ubrano zvonjenje. Daleč na okrog pa je bil znan kot navdušen lovec, ki se v svojim šegavam pripovedovanjem marsikako družbo spravil v dobro voljo. — Vsem duhovnikom, ki so ga poznali, ga priporočamo v molitev. Blaga duša, počivaj v miru!

š Ali ga je sram? G. Žigon, trgovec z železnino, prodaja tudi smrdljivega »Gorenjca« in umazani »Narod«. Toda čudno! Tablo, kjer ima natienjeno: Tu se prodaja »Gorenjec«, ima skrito neke v prodajalni. Za »Slov. Narod« pa še takega papirnatega oznanila nima. G. Žigon, ali se morda sramujete? Kar ven obesite taka oznanila. Ali se morda bojite, da bi ljudje več k V m ne hodili?

š Ljudska hranilnica in posojilnica je imela v prvem poslovnem letu prometa 311.000 K. Hranilnih knjižic je izdala 222. Pač veliko, če upoštevamo, da je jela šele 28. marca delovati in da je bila ob nje rojstvu v mestu že druga posojilnica, ki ji je stala zlasti sploščka precej sovražna nasproti. Ljudstvo se vedno bolj zaveda, da je to njegova hranilnica, opora njegove prihodnosti.

š Bučele so rojile sredi zime v Stari Loki. Bilo je pa takole: Na Fari so imeli prejšnji mesec občinske volitve. Stari odbor so kar od kraja pomedli, in v novega pa je prišlo tudi par liberalcev. Ti so svoje dosežene časti kar se dá veselili. Da bi nikoli tistih lepih dni ne pozabili, ko so s strahom čakali, bodo-li izvoljeni, so jim ovekevečili v farbarskem »Gorenjcu«. Ta jim je njih volilni boj narisal z živimi barvami v podobi vojske med troti in bučelami. Liberalcem je tista podoba s popisom močno ugajala. Nam pa se je takoj zazdelo, da so žalostno naleteli. Kako to — sodi naj vsak sam. Da mremo ločiti trote, jih je »Gorenjec« — on menda to žival dobro pozna — takole opisal: »Vse duhovniško delovanje stremi za tem, da nas drži v samotni sužnjosti, nevednosti, neolikanosti in uboštvu. Naš Bog pa ni nikdar zapovedal, da bi morali njegovi namestniki živeti v brezdelju ob tujih življih.« — Na prvi pogled je vsakemu jasno, da hoče udariti gg. duhovnike. Lepo to, ko bi morali le hvaležni biti imenovanim gospodom. Ko bi bili ti le z mazincem ganihi, bi vi ležali na trebih pred pragom občinske hiše. Troti so torej že zunaj panja, a kdo so bučele, ki so jih ven zmetale? Ti so liberalne glave. Ena bolj znanih je oni tam s Fare, ki je z žganjem krepil svojo gardo, da ni omagala pri moritvi in druga, dobro poznana, pa je ona iz Lipice. Drugi odborniki pa gotovo niso želeli, da bi jih »Gorenjec« v »mondu« pridnih bučelic razkazoval svetu, kakor komedijant razkazuje svoje medvede in leve. Roja pa ni brez matice. Kje pa je ta? Matica vodi roj, ona je njega središče. In središče agitacije za novi odbor je bila Joškova Jerica. Gledajte, tako smo izpopolnili podobo, ki jo je kranjski farbar začel. Če vam morda ni ljubo in vas jezica malo

kuha, in vam podoba ni več všeč — krivi ste sami.

I V Žabnici so v enem tednu umrli trije meje.

I Plašč obrača po vetru marsikdo, kar pa ni vedno lepo, so rekli naša stara mati. Tako je mož še pred petimi leti vodil v Radečah katoliško bralno društvo, zadnjič pa je po Stari Loki pridno agitiral za liberalce.

I Žabniški g. doktor pravi, da je na Sutni največ blata. Ob zadnjih volitvah pa sta g. doktor in tovariš na vsa zgodaj prišla na Sutno agitirali za liberalce. Čudno, da tačas g. doktor ni videl blata. Menda vendar se ni vozil v balonu? Sploh se je g. doktor tri dni veselil občinskih volitev, da ga je potem roka bolela. Je že križ, če ima kdo pri vseh volitvah prvo besedo.

I Antisemita imajo v Radečah. Pa je čuden ta antisemit, ki je dva dni agitiral za liberalce pri zadnjih obč. volitvah v Stari Loki. Ali je pozabil, kaj je bil skupil pred devetimi leti od liberalcev?

Primorske novice.

p Zoper Slovence! V Trstu je imela lansko leto „Lega nazionale“ dohodkov 63.396 K 45 v. Tako zbirajo Italijani! In Slovenci?

p Ogenj. Pri Fari na Goriškem je gostilničarju Kastelancu zgorelo gospodarsko poslopje.

p Idioti v „Soči“ so nazvali velikansko dr. Kosovo delo „Gradivo za zgodovino Slovencev“ „slabo vahteno preščo“. To je ravno tako, kakor če pijana baraba v cestnem jarku pravi, da zaničuje trezne ljudi. Vsi slovenski listi brez razločka so priznali veliko vrednost Kosove knjige, samo bebec v „Soči“ pravi, da dr. Kos ni zmožen spisati znanstvene knjige, ker je — klerikalec. Tako idiotstvo spada na smetišče.

p Drobne novice Štefan Kodelja iz Solkana je bil na pet mesecev ječe obsojen. Dal ga je zapreti župan zaradi nenravnosti. Pretepal se je tudi z orožniki. — Pri pretepu v Solkanu so ranili Franca Srebrničarja.

p „Soča“ hvali vse, kar dela na Kranjskem slovensko-nemška zveza. Pri tem pa pravi, da dela za narod. Zahtevamo odkrite izjave: Kaj sodite o zvezi Schwegel-Tavčar-Hein?

p Novi notar v Labinju (Istra) Rudolf Pilot, je dne 18. t. m. zapričel svoje uradno poslovanje.

p Zavarovalnica za govejo živino v Renčah bo imela svoj redni občni zbor dne 2. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih g. R. Židariča z dnevnim redom po pravilih. — Po dovršenem dnevnem redu bo govoril potovalni učitelj gosp. Strekelj o živinno in trtoraji.

p Plini vžgali v predoru. Pri zidanju predora iz Loga v rabejske rudnike se je primerila velika nesreča. Delavci so se peljali v rudnik. Kar se vnamejo jamski plini, v trenutku bruhne plamen, ki objame nesrečneže. Deset mož je bilo v hipu ožganih. Vendar ni nobeden umrl, ampak so žive pripeljali iz rudnika. Nesrečo je povzročila najbrže nepazljivost, kajti slutili so že naprej, da mora priti enkrat do detonacije, ako se plini ne odpravijo iz rudnika.

p O samomoru Kürnerjevem se poroča: Kürner, sin goriški ga meščana, je bil v službi na ladji „Beloni“ zakrivil neke netočnosti v službi, vsled katerih bi bil moral v mornariški zapor. Preskrbel si je v soboto jutraj puško. Ko je vstopila patrola k njemu, da ga odpelje v zapor, je vskliknil madenič: „Tukaj sem, vzemite me!“ in sprožil je strel, ki ga je smrtno ranil. Se isti dan je umrl v bolnišnici.

p Dva sloveča tatova so aretirali v Gorici. Janez Čekada je znan po Trstu zaradi predrznih tatvin. Bil je že obsojen na 20 let ječe. Njegov tovariš Guerrino Garantito je doma iz Italije. Tam so ga imeli pod policijskim nadzorstvom. Zato je prišel v Avstrijo. S Čekadom sta se združila in šla v Gorico — po opravih. Imela sta pri sebi priprave za odpiranje ključavnic.

p Z okna skočil V Gorici je našel policaj proti jutru na uličnem tlaku v Morrellijevih ulicah ležečega človeka v srajci in spodnjih hlačah. Vsega premrznega je potresel in vprašal, kaj tukaj počne v tako ne navadnem položaju. „Nisem mogel spati ponoči“, pravi ta; „prišla mi je misel, da bi letel, pa sem šel k oknu in skočil iz prvega nadstropja.“ Bilo je popolnoma res. Pri svojem aeronavtičnem poskusu si je izpahnil nogo, da ni mogel stati. Spoznali so ga, da je slaboumen in oddali v bolnišnico usmiljenih bratov.

p Falsifikatorji. „Soča“ se brani na vse kriplje, da ni falsificirala papeževga „Motu proprio“. A ga je v bistveni stvari falsificirala. Tisto točko, da se ne sme krščanska demokracija na Italijanskem udeleževati političnih volitev — to je volitev na Monte Citorio — je „Soča“ falsificirala, kakor „Narod“, češ, da se slovenska katoliško-narodna stranka ne sme več baviti s

politiko. To je jasen falzifikat. Vendar lahko resnico te trditve tudi preizkusimo na koži samega našega Gabrška. Če je „Soča“ pisala resnico, potem mora Gabršek odstopiti iz politike, prenehati s „Sočo“ in zapreti tiskarno. Če tega ne stori, imamo dokaz, da je „Soča“ falsificirala papežev „Motu proprio“. Zdej ima pa besedo — Gabršek.

p Železnica Videm-Čedad-Sv. L. L. L. Te dni se je vršilo v Ljubljani posvetovanje o železniški zvezi od Vidma čez Čedad, Sv. Lucijo, Idrijo, Vrhniko in Ljubljano. Navoz je bil tudi laški asessor Picco iz Vidma, ki je povdarjal korist take zveze, po kateri bi se od teh stranij dosegla tudi krajša zveza za trgovino v orient itd. Inženir Petz je rekel, da bi se potrošilo za km 500.000 K, Avstrija bi prispevala z 2 milijonoma in pol kron. Deputacija pojde na Dunaj, da se potegne za to črto pri trgovinskem in vojnem ministru.

p Ekspropriacije zemljišč od Solkana do St. Petra giede na novo železnico so skoraj izvedene. Obsegajo desletje okoli 410.000 m², posestnikov okoli 85 v Solkanu, okoli 40 v meatu, na Pristavi 35 in na Baranovšču 3, lastniki hiš v Solkanu 6, v Gorici 4. Ekspropriiranje se je izvršilo brez posebnih težkoč.

p S kropom polil. Sprla sta se v gostilni pri Sv. Florijanu Vincenc Možina in Jožef Macchius. Možina je zagnal svojemu tovarišu steklenico vina v glavo. Ta pa ves jezen plane po konci, vzame z ognjišča lonec s kropom in mu ga zvrne čez glavo. Možina je silno opečen na glavi. Poln mehurjev je in lasje so mu izpadli.

p Slovenci in Italijani se pripravljajo pri zgradbi bohinjske železnice Laške delavce sumijo domači slovenski posestniki, da jim kradejo. Vedno komu kaj zmanjka. Ker domačini ne kradejo, kradejo gotovo tujci. V Solkanu stanuje kolonija laških delavcev, ki jih imajo domačini za tatove. V nedeljo ponoči je prišlo do pretepa, pri katerem so bili Italijani nabiti. Dva Italijana sta obležala.

p Mrliča so našli v šumi pri Lokavcu. Obraz je ves zginit, da ga ni mogoče spoznati.

p Rojenih je bilo v Gorici 1. 1903. otrok 691.

p Pogrešajo v Mirni Franciško Tratnik. Sorodniki se boje, da se ji ne bi bila zgodila kaka nesreča.

p Okradel je neznan tat kuhinjo oo. jezuitov v ulici Leoni v Gorici. Največ je pokradel jajec.

p Škandal v gledališču. V Trstu so igrali v filodramatičnem gledališču francosko igro „Bomba“ — dramatičen izdelek najslabše vrste. Poslušavci so bili nad bedasto igro in slabim predstavljanjem tako ogorčeni, da so razsajali, žvižgali in hoteli vse stolci.

p Ljudsko gibanje v Trstu. Lani je bilo v Trstu v vseh petih župnijah: Porok 1220, rojenih 3648, umrlih 2384. V bolnicah je bilo: Porok 11, rojenih 388, mrtvih 1411.

Jeseniske novice.

p Poslovil se je od nas pretekli teden postajni načelnik adjunkt Wieser. Preselil se je na Gornje Stajarsko v Hiltau, da se spolni njegova želja, bivati med samimi Nemci. Imenovani uradnik c. kr. državne železnice je bil strasten Wolfovec in kot tak do priprave slovenskega ljudstva skrajno neupruden. Zato ga ljudstvo ni maralo in komaj smo čakali, da nas zapusti. Uradniki naj bodo prijazni do ljudstva, katero jih plačuje.

p Tovarna na Javorniku raste. Precejšen del delavcev se je preselil s Save na Javornik, kjer so tovarno zdatno povečali; tudi na Savi bodo storili isto.

p Pamet v petah imajo jeseniški liberalci, tako pravijo sami v „Slov. Narodu“. No, mi smo to že zdavno vedeli. Zato te ljudi kar k tlom vleče, kadar se pomikajo iz kake liberalne gostilne. Zgledov za to je nebroj.

p „Slov. Narod“ se poteguje za sledečo gostilno: „Na pošti“, A. Trevna in B. Ohlčiča. Mi pa še zmerom pravimo: Tudi v te gostilne bi zahajali, ko bi bil notri tudi „Slovenec“. Torej vidiš, umazani „Narode“, da mi ne hujskamo proti tem gostilnam, marveč jim le hočemo pridobiti še več obiskovalcev.

p Slavno oskrbnitvo ječe v Kranjski gori prosi jeseniški novičar, naj blagovolijo ječo dobro osnažiti. „Slov. Nar.“ namreč pravi, da so v kranjskogorski luknji uši. In če bo jeseniški novičar na predlog liberalcev obsojen, se bo branil iti v tako luknjo.

p Novice s Hrušice. Delo v tunelu se zdaj zopet brez posebnih ovir nadaljuje. — Pri zidanju v tunelu pozimi rabijo vednoma le kamen iz Mirce, ki ni tako zelo občutljiv za mrz, kakor loški. — Bolnišnico za kužne bolezni, ki stoji blizu postaje, bodo podrli in sezidali novo, ki bo bolj oddaljena od ljudi.

Novice iz Št. Rupertske-mokronoške doline.

p Toplo vreme imamo sedaj, sneg je skoro popolnoma zginil, pa kmetiču ni kaj po volji.

p Več lovcev hodi v šentruperske hribe, pa ne na zajce, ampak glasove loviti za liberalce. Ako so naši možje pametni, pokažejo naj jim Benetke.

p Mokronoška šola. Zadnji četrtlet so oddali dela za nove šole v Mokronogu. Zidarska dela so prevzeli Ig. Majcen, Prijatelj in Zupančič, mizarska pa Umberger iz Mokronoga.

p Muzej za hrastov les hočejo nekateri ustanoviti, da bodo zanamci vedeli kakšen je hrast in njega les. Voz za vozom gre v Trebnje!

p Kmetijska podružnica je sklenila v drevesnici gojiti tudi smrečice. Za cepitev sadnega drevja bodo rabili cvetličnjak gosp. Penca.

p Vodne sadruga seja za uravnavo Mirne je bila jako burna; tudi liberalci so zadovoljni, da ni delo takoj gotovo, češ, da mora škodo vsaj nekoliko podjetnik popraviti.

p Dohodninski davek. V našem okraju je splošna tožba glede dohodninskega davka. Mislimo, da nikjer tako ne drži davčni vijak, kot tu. Lansko leto se je ljudstvo pripravljalo za protestne shode, a letos jih bomo imeli, če se stvar ne zboljša, in poklicali zraven naše poslance. Daj in pa daj, kje bomo pa jemali, če ne bomo kradi. Obrta ni nobenega, in če je, ga hočejo z davki v kati zadušiti. Kmet je prišel iz Amerike domov, ker tam ni več zaslužka; kaj pa sedaj? Železnica bi našo dolino povzdignila, pa železnico so le obljubili in seve tudi naredili — na papirju, drugega pa nič. Saj vendar v sosednem glavarstvu ljudstvo ni tako obdačeno, le pri nas, po naši dolini, gospodje, v kateri prebiva večina revežev. In iz kmetije hočete dandanes dohodkov? Obdelujemo pa zato, ker moramo, drugače zgubi posestvo svojo vrednost. Najbolje je pa to, ko mislijo, da vsak laže in potem pošiljajo pole s pomisleki nazaj. In čudi se ti svet; ti pomisleki so kar litografski, torej pri vseh ista laž! O ti preljubi pisarniški šimelj, ali veš že najnovejšo? Pri nas raste pšenica sedaj na smrekah, in po strehah sadimo koruzo! Kam pridemo? Sedaj kmeti 55.000 K za novo šolo, poleg družih davkov, prispevek za urejevanje Mirne in kaj vem, kaj bote še hoteli. V Krškem pa mislijo, kako smo bogati! Na svidenje na shodih, če se ne poboljšate.

Vipavske novice.

p Štiri službe in 20 ur prostega časa ima neka oseba tukaj v Vipavi; ime dotične osebe sedaj zamolčimo.

p Vipavskim liberalcem ne diši zapuščenost cerkev sv. Marka, še manj pa župna cerkev sv. Štefana, ker se jo ob nedeljah, in praznikih tako izogibljejo.

p Kuge se bojijo. Cerkev sv. Marka v Vipavi je, kakor piše „Narod“, v takem stanju, da se je bati bolezni. Tisto liberalno človeče je gotovo že slišal travo rasti, ker piše, da bode iz starega zidovja bolezen nastala. Kaj takega more pisati le kakšno prismsuknjeno liberalce, liberalna „inteligencia“ pa pridno zija in požira — to neumnost.

p Ivan Božič je edini kmetijski poslanec na Kranjskem; tako piše „Narod“, ker vse druge je baje izvolil dr. Susteršič. Ali ni morda Božiča izvolil dr. Tavčar?

p Še edini kmetijski poslanec ne drži s kmetom; ampak pustil je kmete na cedilu in ušel je v tabor nemških baronov.

p Še edini kmetijski poslanec se noče s kmetom več pečati — raje je šel na Hrvaško z lesom trgovati ter je Vipavcem fige pokazal, v spomin pa zapustil plesnjiv „špitav“.

p Volitev v gozdni odsek se je vršila dne 20. t. m. dopoldne in popoldne; izvoljen je večinomoma stari odbor.

p Gasilno društvo ima v nedeljo 24. t. m. plesno veselico v hotelu „Adria“.

Idrijske novice.

p Vincencijska družba je tudi lani dobro delala, še predobro. Kajti stojimo pred deficitom, upamo pa, da dobrotniki ne bodo pozabili družbe. Zlasti v bolezni je družba mnogo storila, bolnikov pa ni nedostajalo. Dohodkov je imela družba 1284 K, stroškov pa 1342 K, primanjkljaja je bilo torej blizu 60 K. Da bi videli, koliko solza je bilo zbrisanih! Dobrotniki so zložili 452 K, ne bode brez plačila pri Bogu. Občudovati se pa delavni člani, kateri so darovali pri tedenskih zbirkah 640 K. In kdo sodeluje pri Vincencijski družbi? Mahnen parlament je vsako sredo zvečer. Duhovniki, meščani, obrtniki, pazniki, delavci — vsi radi prihajajo, da polagajo svoj dar za ubogege sotrpina. Stevilo delavnih članov doslej ni še preveliko, lepo pa je, da so zastopani razni stanovi. Naj Bog blagoslovi tudi še naprej to lepo in prepotrebno družbo v Idriji, povrne naj obilno pa tudi dobrotnikom.

i Bolezen. Ne moremo tožiti, da bi nas bolezen tlačila. Veliko preveč se govori, kako nezdrava je Idrija. Čudno pa je vendar, da se tako rade pojavljajo zlasti nalezljive bolezni. Vrste se druga za drugo. Sedaj imamo na dnevnem redu bolezen, ki je zopet za nas popolnoma nove vrste. Razširjena je zlasti med šolsko mladino. Nevarna sicer ni, prijetna pa tudi ne posebno. Imenujejo bolezen „Mumps“. Vsakemu bolniku vrat imenitno oteče. Da bi le starši pazili in varovali obbolelega otroka, pri tem ne bo posebnih nasledkov.

i Železnica. Ker nam ne dadó železnice, smo pa v drugem mnogo pred zunanjim svetom. S svetom nas nočejo zvezati, zato smo v mestu samem tembolj „visoki“. Od zbiralnice do žgalnice ter od Jožefovega rova do zbiralnice imamo namreč električno železnico. Te dni je bila v Idriji komisija, ki naj odobri te vrste vožnje. Zeleti bi že bilo, da prenehajo vedne poskušnje ob nedeljah in praznikih. Take dni počivajmo, saj počitka je potreben tudi delavec.

i Sodnija je potrebna. Kdo bi to tajil? Tudi v Idriji imamo to navado, da radi pri sodniji iščemo pravice. Pred kratkim enkrat se je celo voditelj socialnih demokratov, Kristan, zaletel k sodišču, kakor poroča tudi „Naprejs“. Razžalil ga je sodni sluga Druškovič, ki je vendar končno nalezl na človeka, kateri ni bil tako prizanesljiv, kakor ljudje, ob katere se je preje zadel. Seveda jo je skupil: 24 ur ali pa deset kron, tako so mu rekli. — Zadnje dni imamo pa zanimivo pravdo na dnevu. Gozdni erar je plačal namreč podžupanu Sepetavcu ob neki povodnji 1600 kron. Pokvarile so se baje svilnate rute, ki so bile shranjene na tleh v prodajalni. Pokončala jih je hipno narasla voda, kakor pravijo. Didič ima svoje posestvo pa tudi vkovano med erarični vodi Idrijo in Nikavo. Trpel je ob povodnji veliko škodo, gozdni erar se pa izvija. Rado vedni smo, kdo zmaga. Doslej stoji dobro za Didiča.

i Električna razsvetljava je nekaj imenitnega. Samo ta nadloga je, da je ne urediš, kadar pričena svoj „štrajk“. Najlepše se zabavaš, v sredi umetnega plesa, na — pa prstane tema. Na kegljišču vedno pomeriš in vržeš kroglo v najlepših nadah, — kar nastane tema. Ulične občestne jarke so čistili čez dan, kupec sedem let starega blata — za blato zadostno častiljiva starost — je vozniku preostal sredi ulice, „elektrika“ je odpovedala: jako prijetna pot, ako imaš kak opravke ponoči ter te pot vodi po takih ulicah.

i Pa smo zopet pri občini. V soboto ste sporočili, da namerava župan posloviti se od županstva. So pa ljudje že zlobni! Ta svet je že tako „brezverski“, da pravi: Župan bo res prihodnji teden sklical občinsko sejo ter odložil župansko čast. Počakal bo pa vendar, ali ga morda ne bode prosili, naj še potrpi. Tako bo dobil zaupnico — pa bomo zopet na konju! Seveda bo težko delo možu „pred šolo“ ali pa „podgradom“, ako bi se dal župan omečiti. Ej, to mencejan rok!

i Gospodarstvo. Sicer pa tako ne bo dobil nič prijetnega v roke, kdor bo prevzel županstvo. Vse vpije: Denarja, denarja! Občinska blagajna pa stoji v pravem pomenu besede — p r a z n a. Realni kabineti vpijejo: Napolni nas! Pa s čim? Realna gleda po ograji tako, kakor mojstri po denarju. Pa ni in ni. Končno pridejo še ti preklicani delavci, ki navdušeno pozdravljajo občinski sklep, naj se doklade zvišajo na 100% — pa izključno le za zidanje delavskih hiš! Težko breme v resnici! Posebno, ko ima človek tak velikanski trud, da bi dobil posojilo. Tolažba, morda ustreže bratovska „skladnica“ v Idriji ter posodi 360.000 K, da se občina otrese dolga po 5% obresti ter plača sitne „cukalce“. — Davkoplačevalci bi bili že enkrat radi na čistem, kam pravzaprav odhaja denar. V pregledovalnem odseku ljudstvo, ki se zanima za gospodarstvo, še dosedaj nima nobenega zastopnika, od drugod pa tudi ničesar ne zvemo.

i Ali res odstopi župan? To so ti jeziki! Sedaj je nastala kar nova govorica, katere pa nobeden noče verjeti. Drag. Lajpajne je vrgel govorico, da odstopi, v svet samo zato, ker je pričakoval, da bodo nastopile množice ljudstva in klicale: Ga ne pustimo! — A presenečenje! Nihče se ne zave, svet se vprašuje k vedjemu, kdo bo neki naslednik. Da bi bil le mož, naj bo kdorkoli!

Belokranjske novice.

b Umrla je v Metliki dne 12. t. mes. posestnica H. Kambiš v 66. letu svoje dobe. Bila je jako priljubljena, kar je pričal tudi njen pogreb. N. p. v m.

b Vinski tatovi so vdrl v Lovšinovo klet pri Draščih in odnesli precej vina. Lopove zasledujejo.

b Obsiti se je hotel neki uslužbenec pri g. Pezdircu v Metliki. Pravočasno so še odvrnili nameraveni samomor.

b **Zadnji semenj** v Metliki je bil srednje obiskan. Cena goveji živini je bila prav visoka, padla je pa pitanim prašičem. Nasprotno so bili pa jako dragi prašiči za rejo.

b **Predsednikom** kraj. šol. sveta na Suborju je izvoljen g. župnik Pavlovčič.

b **Občni zbor** »Prve dolenske posojilnice« bode v ponedeljek, dne 25. januarja, v slučaju nesklepnosti pa 15. febr.

b **Vina** je na Belokranjskem se prav obilno. Kupecv prihaja pa prav malo ali skoro nič. Se celo domači gostilničarji dočijo vino iz drugih krajev. Seveda smo tega mi, belokranjski vinogradniki dokaj tudi sami krivi, ker zabijamo v take gostilne. V bodoče mora biti naše geslo: Zahajati le v tiste gostilne, kjer se nudi gostom pristna in izborna belokranjska kapljica, druge gostilne pa popolnoma prezirati!

b **Ufittino** je sprejela z novim letom v metliškem sodnem okraju dežela. Doslej jo je imela zveza gostilničarjev.

Mengiške novice.

m **Koristno naredbo** je vpeljalo tuk. katol. slov. izobraževalno društvo. Vsak ud društva mora nerazumljive besede, ki jih čita v časopisih ali pa v knjigah, zapisati na listek. Pri mesečnem shodu se te besede vpricho razlože in pojasnijo. Naj bi to upeljalo tudi drugo izobraževalno društvo, da bi se tako tuje besede pojasnile, mladina pa izobraževala.

m **Strašna nesreča** se je zgodila pretečeno nedeljo v Domžalah. Kakor smo že sporočili, je ob eni ponoči začel goreti mlin ter do tal pogorel. Skode je precej. Kar je pa najstrašnejše, je pa to, da je ogenj zahteval tudi eno človeško žrtev. V mlinu sta spala dva hlapca. Eden se je še pravočasno rešil, drugi je pa zgorel popolnoma. Ime mu je bilo Franc Ferjan. Bil je neoženjen, star 52 let. Menda mu je bila smrt res namenjena. Se pred dobrim tednom se je poslovil od sestre in sorodnikov rekoč, da je od danes do jutri. In res pri ognju je njegov so hlapec se rešil pri pravih vratih, ki so vodila na prosto, on pa je v strahu šel na nasprotno stran ter tako začel v ogenj. Klical je pač na pomoč, a nikdo mu ni mogel pomagati. Zgorel je popolnoma. Pač strašna smrt!

m **Tajni policist g. Toplikar** je hodil ta teden po Mengšu in Trzinu. Če je kaj zavohal o Wagenpfeilovi zlatnini, ne vemo.

m **Bralno društvo** v Mengšu bi rado umrlo, pa ne more. Baje ima še nekoliko denarja, pa mu hočejo na umeten način življenje podaljšati. Na zadnjem obč. zboru se je posebno nežni spol postavil v opozicijo. Čast mu zato!

m **V katol. izobraževalnem društvu** bo predaval jutri popoldan ob 3. uri g. dr. E. v. g. L. a m p e.

m **Našo šolo** je zapustila pretečeni teden gđ. L. Garbajs. Bila je supletinja tukaj le par mesecev, a pridobila si je srca vseh otrok v razredu, da so močno žalovali po njej. Sedaj je odšla v Ljubljano, naslednice pa še nimamo. Saj za borih 40 K mesečno tudi ni vredno, da bi se človek toliko trudil.

m **Zima** je letos prav mila. Ni snega, ne mraza. Pivovarna je komaj dobila nekaj ledu. Da bi le še tako ostalo!

Novice iz Amerike.

§ **Nasledki praktičnega življenja.** V Novem Yorku tekmujejo sedaj najlepši ljudje. Med večinom mladimi tekmovalkami je tudi neka stara mati. Dasiravno je stara petdeset let, vendar ji ji vsak prisodil le trideset. Njena barva je sveža, njena hoja lahka. Vse to pa pripisuje dotični svojem zmernemu življenju. Od 26. leta je bila vegetarijanka. Tudi popreje je jedla le malo mesa, a veliko sočivja in sadja. Pije le mleko in vodo. Spi vsak dan osem ur in sicer pozimi in poleti pri odprtem oknu in trdi, da se počuti kot osemnajstletno dekle.

§ **Čudno sorodstvo.** Anglež dr. Grenfeld, ki plove z ladijo „Strattona“ po labradorskem vodovju, je našel v neki rodovini zelo zamotano sorodstvo. Dva vdovca namreč, ki sta si bila bratranca, sta se poročila s hčerjo drug drugega. Tako sta bili ženi druga drugi tačči, vsakini v sestričini.

§ **45 nadstropij visoka hiša** V Novem Yorku nameravajo sezidati orjaško poslopje s 45 nadstropij in 60 metrov visokim stolpom. Stiri nadstropja bodo pod zemljo, drugih 40 pa nad zemljo. Poslopje bo visoko 615 čevljev.

Vestnik „Slovenske kršč. soc. zveze“.

v **Izvrševalni odbor ljubljanske krščanske demokracije** naznanja vsem somišljenikom, da se nahajajo prostori kršč. delavstva ljubljanskega sedaj v Šelenburgovi ulici št. 6, II. nadstropje. Članom organizacije je na razpolago velika

knjižnica in čitalnica. V teh prostorih posluje tudi vsak delavnik izvzemši sobot od 7. do 1/2. ure zvečer tajništvo o vseh delavstva se tičejoš zadevah. Vsak petek ob 1/2. uri zvečer v teh prostorih socialni kurz, ki ga vodi dr. Krek. Predava se o obrtnem medu. Prihodnji tork ob 1/2. uri zvečer je javno predavanje. Predava dr. Krek. Agitirajte za veliko udeležbo!

v **Is Kropo:** »Slov. kat. del. društvo« je dne 17. t. m. imelo občni zbor. V minulem letu je šlo društvo 111 članov. Sicer lepo število za Kropo, vendar pa društvo zasluži več zanimanja in zaupanja. Društvena »Čebelica« je pokazala lep uspeh; gotovino ima 1010 kron 50 vin. Ko bi le vsi kroparski delavci uvideli veliko korist »Čebelice«! Vzeli so iz »Čebelice« blizo 700 kron, ki so šle v zrak. Torej le več smisla za društvo in »Čebelico«.

v **Katoliško izobražev. društvo** svetega Jožefa v Trzinu bode imelo svoj redni občni zbor 31. januarja ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih. a) Poročilo predsednika, b) blagajnika, c) knjižničarja, d) volitev odbora, e) slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

v **Javno predavanje.** V tork je »Slov. krščansko-socialna zveza« otvorila svoja predavanja v novem stanovanju v Šelenburgovih ulicah. Predsedoval je gospod Sedmak. Predaval je g. dr. E. Lampe o angleški delavski organizaciji, ki je zdaj najmočnejša in najboljša. Razvija se v dveh vrstah: V organizaciji delavskih konsumnih društev in v strokovnih zvezah. Prvo konsumno društvo so ustanovili angleški delavci leta 1844. Leta 1890. je štela gospodarska zveza angleških delavskih konsumov že 1093 društev s 883.000 člani, katerim je prodala v enem letu za 830 milijonov kron s čistim dobičkom 80 milijonov kron. Tako se osvoboda angleški delavec pri nakupovanju. Za organizacijo plač in delavskih razmer skrbje delavske zveze. Angleški delavec ne trpi socialnodemokratskih agitatoričnih društev, pri katerih gre ves denar za plače voditeljem, za diete agitatorjem in za časopise. Tam organizirajo vsako stroko posebej v popolnoma strokovnem smislu, brez kake druge politične primei. Te stroke imajo velike blagajne, iz katerih izplačujejo delavcem plače v slučaju industrijskih kriz. Govornik pripoveduje, kako je opazoval med zadnjo predilno krizo delovanje predilniške strokovne zveze »The Blackburn Weavers' Winders' and Warpers' Association«. V njej je bilo 11.200 delavcev, ki so imeli v strokovni blagajni prihranjenega 27.000 funtov sterlingov — čez 600.000 kron. Ko so tovarne ustavile delo za nekaj časa, je delavstvo dobivalo plačo iz svoje strokovne blagajne, dokler se ni zopet začelo delo. — Govornik priporoča, naj se po tem zgledu organizira tudi slovensko delavstvo. Namestu socialnodemokratske protiverse in izključno politične organizacije, v kateri delavci niti računov o svojem vplačanem denarju ne dbe v roko, mora stopiti pametna, strokovno-delavska organizacija, po kateri edini je mogoče delavstvu, da se dvigne do višje socialne stopinje. — Prihodnji tork ob pol osmi uri zvečer predava čast. gosp. dr. Krek.

v **V Preski** je imelo slov. kat. izobraževalno društvo minolo nedeljo občni zbor. Društveni predsednik g. I. Brence je dokazoval potrebo prave krščanske izobrazbe, osobito za mladino. In to pospešuje društvo, katero je torej jako koristno, ako izvršuje svojo dolžnost. Tajnik je poročal, da je imelo društvo v minulem letu 12 shodov z raznimi predavanji. Društvo ima naročenih več časopisov, ki jih izposoja tudi na dom. Društvo je poleti napravilo izlet na Bled. V odbor so bili izvoljeni gg.: Župnik Brence, predsednik, Koder podpredsednik, I. Peterl tajnik, I. Košenina taj. namestnik, Fr. Triller blagajnik, I. Cvek blag. namestnik, I. Babnik knjižničar, I. Trampuš in A. Cvek pregledovalca računov.

v **Društveno od Device Marije v Polju.** V »Društvenem domu« se društveno življenje dobro razvija, dokaz, kako potreben je bil »Društveni dom«. V nedeljo po Božiču priredili smo »Božičnico« v podobi oratorija, s petjem in s živimi slikami, potem so se vrstile deklaracije božičnih pesmic, ki so privabile priujočim marsikatero solzo iz oči. — Dne 10. januarja priredila se je predstava »Lurška pastirica«, ki je lepo izpadla. Hvala sodelavkam pri tej igri — vse so častno rešile svojo nalogo. Po igri ste bili dve živi slike, jaslice in trije modri pri jaslicah. — V nedeljo 17. t. mes. je imelo »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« svoj občni zbor ob veliki udeležbi. Udov je šlo društvu preteklo leto 89, knjižnica šteje 210 vezanih knjig. Zanimivo je bilo poročilo o zidanju »Društvenega doma«. — Iati dan je priredilo »Krščansko-socialno strokovno društvo papirnih delavcev v Vevčah« svoj občni zbor. Tudi to društvo se pod neumornim delovanjem predsednika tovariša Jeriha

lepo razvija — v novem letu, tedaj v treh tednih je naraslo število udov do 60, — oba oddelka, strokovni in podporni se lepo razvijata — in upanje je, da se društvo razširi tudi po drugih tovarnah v Avstriji! Krščanska organizacija napreduje! — V združni register je že vpisana »Kranjčica in posojilnica pri Devici Mariji v Polju«, ki razteza delovanje po občinah Dev. M. Polje, Dobrunje in Moste. Poslovati začne posojilnica začetkom svečane. — Tamburaški zbor se pridno in z veseljem vežba, da se spopolni društveno življenje.

v **Vabilo k proslavi druge obletnice** ustanovitve ženskega oddelka »Slov. krščansko-socialne zveze«. ki se vrši v nedeljo, dne 24. januarja 1904 v Puntigamski pivnici prej »Katoliški dom«. Vpored: Zjutraj ob 7. uri v Križevniški cerkvi sv. maša s cerkvenim govorom dr. Kreka in skupnim svetim obhajilom društvenic. Zvečer ob 6. uri v dvorani Puntigamske pivnice rodbinski večer s sledečim vporedom: 1. Pozdrav predsednika dr. Kreka, 2. Deklamacije, 3. Potujoča torta. Igra v dveh dejanjih. Zidetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 20 vin. za osebo.

Socialne stvari.

soc. **Zveza krščanskih delavcev** in **delavk tobačnih tovarn v Avstriji** se je zasnova 6. t. m. na Dunaju. Na shodu je zvezina pravila predital ustanovnik te zveze, tudi nam dobro znani prvobornik kršč.-soc. gibanja, Bittner. Konstituiral se je tudi odbor, namestni odbor, nadziralni svet in razsodišče. Predsednikom zveze je bil izvoljen Michael Stiglitz, ki stanuje v XVI. okraju, Hasnerstrasse 35, kamor naj se naslove tudi vsi tozadevni dopisi.

soc. **Soc. demokratska ljubezna do delavcev.** Soc.-dem. strokovna zveza rudarjev na Nemškem gradi v Bochumu svoje lastno upravno poslopje. Uporabljajo se pri tej stvari le taki delavci, ki se skazejo, da pripadajo soc.-dem. stranki. Klub temu pa je pri tej stvari izbruhnila stavka, ki se je udeležujejo vsi delavci. In kje tiči vzrok stavki? »Sodrug«, stavbeni podjetniki, bili so tako soc.-demokratsko pravični, da se niso držali pogojev, ki so jih sklenili z delavci gledé plače in delavnega časa. No, novega to ni čisto nič, in splošno znano je tudi, da je »rdeča« tovaršija kot delodajalec napram svojim delojemalcem bolj umazana, kakor največji kapitalistiški izkoriščevalci.

soc. **Socialno-demokratsko gospodarstvo** v »Strokovni zvezi lesnih delavcev za Avstrijo«. V III. četrtletju socialnodemokratske zveze lesnih delavcev za Avstrijo se je izdalo na podporah, med katere so zaračunjeni tudi stroški za pravno varstvo, 3042 K 76 v. Za potne stroške, diete, odškodnine in plače se je pa izplačalo socialno-demokratskim agitatorjem 2049 K 72 v.; torej 67% podpor. Tu se vidi plačana a ljubezna socialno-demokratskih agitatorjev do delavcev, ki so požrli v 3 mesecih 2049 K 72 v. krvavih delavskih grošev. Ni čuda, da si socialno-demokratski voditelji na Nemškem iz delavskih žuljev in grošev kupujejo in zidajo vile in graščine.

soc. **10 letnica katoliškega društva za delavke** na Dunaju v IX. okraju se praznuje slovesno jutri, v nedeljo, 24. januarja. Ob pol 10. uri dopoldne je v Lichtentalski cerkvi slavnostno cerkveno opravilo; zvečer ob pol 7. uri pa slavnostno zborovanje v dvorani kat. društva rokodelskih pomočnikov v VI. okraju, Gumpendorferstrasse 39. Naša društva naj 10letnico pismeno ali brzojavno pozdravimo.

soc. **Abstinenčni krožki** v delavskih organizacijah se toplo priporočajo. Ustanovili so ga že delavci pri Devici Mariji v Polju. S tem se delavstvo najbolj okrepuje, ker je dušno in telesno zdravo, če ni podvrženo alkoholu. Taki ljudje so potem najbolj sposobni za pametno delo in koristno organizacijo.

soc. **Ljubezna soc. dem. do delavk ki ne trobiyo v njihovog.** »Rdeči Prapor«, v kojega odklada znani Koriček Linhart sadove razburjene svoje fantazije, zmerja delavke tobačne tovarne s sledečimi psovki: Klerikalne babnice, klerikalne tercijalke, farški podrepnik, prestepljene tercijalke. Vrliga tovariša našega Čatarja, ki je, kakor že mnogi vrli delavci, spregledal socialno demokratske sleparije in je bil na shodu na starem strelišču podpredsednik shoda, pozdravil je »Rdeči Prapor« s »šmirerjem Lojzetom, ki gotovo ne spada med najbrihtnejše ljudi na božjem svetu.« Dalje so mu delavke se »farške babnice«, »nahujskane stare in mlade tercijalke iz tobačne tovarne«, »babnice« itd. Nadalje toči Koriček krokodilove solze, da v našem največjem industrialnem podjetju, c. kr. glavni tobačni tovarni službujejo večinoma delavke, ki stoje žalibog še vedno »v taboru farškega fanatizma«. Iz vsega pisarjenja sledi, kaka velikanska prijateljica delavcev je breznarodna socialna demokracija. V času, ko stoji delavstvo ljubljanske tobačne tovarne v opravičenem boju za zbolj-

šanje plač in za premembo krivično urejenih penzij, dokazuje glasilo jugoslovanske socialne demokracije svojo ljubezen do delavstva s tem, da ga psuje. To je čisto dosledno, saj voditelji in pisarji socialne demokracije so sijajno plačani in se malo brigajo za zboljšanje delavskega položaja. In njihov glavni namen je vzdržati med delavstvom nezadovoljnost, da tako v motnem ribarju.

Iz časnikarske torbe.

čt **Socialna demokracija**, ki je tako neznajna, da se je ponizala za vladno in liberalno dekle pri zadnjih shodih in je celo izdala delavstvo in ni hotela glasovati za splošno in enako volilno pravico, je izrekla svojo modro besedo tudi o rusko-japonski vojski. »Rdeči Prapor« piše: »Kakšno naj bode stališče soc. demokracije o tej vojni? Simpatije delavcev so na strani Japoncev, ker sovraži zavedni proletarijat carski absolutizem. A to ne zadostuje. Ta zadeva se tiče direktno evropskega proletarijata. Težko se ima bojevati proletarijat pod političnim pritiskom kap. parlamentov — ali naj se postavi še pod pritisk absolutistične Rusije, ki bode vedno pripravljena, da pošlje svoje armade v Evropo, da ubije sleherni revolucijski pojav? Ali naj se narodi med seboj razmesarijo, da zamore triumfirati car čez Evropo?«

čt **Kdo stoji na braniku slovenskega naroda?** To vprašanje si je zastavil dunajski »Parlamentär«, ki stoji pod sumljivimi pljvi, kajti zdelo se mu je potrebno l. 1904 trditi, da na braniku slovenskega naroda stoji edino — Tavčarjeva stranka. Taka pisava je res za predpust! »Slovenskemu narodu bi bila udušena po samopasnosti rimsko klerikalni (tu misli očividno na nas) že davno vsaka narodna zavest, ako bi ne prišle v zadnjem hipu na površje ideje, katere zastopa narodnopravna stranka. To so menda ideje zveze s fevdalnimi Nemci, ideje liberalno-nemškega pobratimstva pri volitvah, ideje izdaje slovenskih koristi pri raznih obč. volitvah, katere so se pričele v tem, da so narodno-napredni voditelji ponudili Nemcem mesta v ljubljanskem občinskem zastopu. In »Parlamentär« ni sram trditi, da je narodno-napredna stranka ona, ki drži tehtnico, da se ni preko slovenskega naroda potegnila zadnja črta. Drugič naj »Parlamentär« prinese še sliko, kako drže to tehno baron Hein, Tavčar in Svegel in pa naj objavi vsote, ki jih dobiva liberalna stranka za prestavo nemških protestantskih »Los von Rom« bankov. — Se izve vse pri Gustav Adolf Vereinu. — Zabeli pa je »Parlamentär« svojo nedosežno modrost takole: »Vsa narodna podjetja, bodisi kulturna, ali narodno-gospodarska, je osnovala narodno-napredna stranka«. Pravilnejše bi bilo, ako bi »Parlamentär« zapisal, da jih je narodno-napredna stranka pobijala, ako so res služile narodu, in da je pač ustanovila par posojilnic, a samo take, kjer se masti nekaj njenih pristašev, Raiffeisnovim posojilnicam, ki res rešujejo ljudstvo, pa je bila vedno nasprotna. Da, še pri taki stvari, kakor je naklada na žganje, je hotela ohraniti dobiček v žepu svojega somišljenika, namestu da bi imela dobiček slovenska kranjska dežela. Enkrat za vselej pa si zapomnite, da vsa narodna in kulturna podjetja so se pri nas ustanovila le s pomočjo in s sodelovanjem duhovščine, ki je stala vedno dosledno v narodnem boju v prvih vrstah tudi v času, ko je slovenska inteligenca za svoj dobiček in svoje službe izdajala svoj narod! Stranka, ki pritruje pisarjenju »Slovenskega Naroda«, slovenske branike razdira, zato je uprav smešna trditev »Parlamentarja«, da je »stališče narodno-napredne stranke tem težavnejše, ker se nima boriti le z zunanjimi sovražniki, marveč mora iznova graditi vse ono, kar so podrli notranji sovražniki. Radi tega pošilja Nemca Schafferja v deželni šolski svet in radi tega »Narod« priporoča nemško filharmonično društvo! Tako je bil dunajski »Parlamentär« slep in gluhi l. 1904, ki pravi, da je »radikalno-slovanski«, pa je le radikalno slep!

čt **Kaj ima »Gorenjec« pripravljeno?** Glasilo kranjske naprednosti piše: »Za take značaje (namreč za klerikalce) imamo vedno pripravljeno veliko kadilnico, ki je napolnjena z jako različnimi tvarinami, in če bomo enkrat izzvani, da jo bomo dvignili, kadili bomo brezobzirno, da bo še hujše smrdelo kakor takrat, ko so kadili socialni demokratje.« — Čemu govorite v takih prišpodobah, vi »napredni« patroni okoli »Gorenjca«? Saj je sploh znano, da je »Gorenjec« javno stranišče, kamor razne barabe odlagajo svoje — duševne proizvode. Le odkritosrčno, vi dišeča gospoda!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. januarja.

Poroka. V Idriji se je poročil gospod Ivan Vogelink, c. kr. kurator in

učitelj na čipkarski šoli, z gospico Hedvigo Golli. Novoporočencema čestitamo kar najiskrenejše.

„Domoljuba“ prva letošnja številka nam je proti vsemu pričakovanju popolno pošla. Prosimone one gg. naročnike, ki so morda 1. številke kaj več prejeli, nego so pozneje naročili, naj nam preostale liste blagohotno vrnejo.

Is našega upravnništva. Opozarjamo cenjene p. n. naročnike, da s 1. februarjem brezpogojno vsakomur ustavimo list, kdor ni poslal naročnine naprej ali zaprosil odloga.

Jeseniški otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda prav dobro uspeva, kakor je pokazala božičnica na svetih treh Kraljev dan. A mnogo otrok se zaradi nedostatnih šolskih prostorov ne more sprejeti v vrtec, dasi njihovi starši to jako žele. Ker na Jesenicah in na Savi nedostajajo stanovanj in so jako draga, hoče družba sv. Cirila in Metoda, ako ji bo mogoče, postaviti lastno hišico za otroški vrtec, in sicer na Savi, prav blizu delavskih stanovanj. V ta namen prosi domoljubnih Slovencev „samo enkratnih izrednih prispevkov za otroški vrtec na Jesenicah“. Mi to prošnjo toplo priporočamo, ker je ta vrtec velike važnosti v narodnem oziru, hkrati pa tudi lep čin dobrodelnosti. Kako veseli so lahko revni starši, ki morajo biti ves dan na težkem delu, ako imajo zavest, da so njihovi otroci v dobrih rokah in se lepo vzgajajo! Prispevki naj se blagovoljno pošiljajo z izrečno označenim namenom vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. — Prof. dr. I. Svetina je v ta namen daroval svojo knjižico „Jezus Kristus pravi Bog“, ki se prodaja v korist jeseniškemu otroškemu vrtcu komad po 50 h v Niškanovi prodajalnici v Kopitarjevih ulicah števil. 2. To knjižico priporočamo posebno našim delavcem in delavkam. Ako si jo kupijo, bodo imeli lepo in koristno berilo, hkrati pa store dobro delo otrokom svojih sotrpinov, delavcev na Jesenicah.

Reški „Novi List“ je čutil potrebo, da govori o „militarizmu in klerikalizmu“, ki se je baje pojavil v njegovem uredništvu kot strah. V dokaz navaja, da mi nismo niti z besedico grajali onih dvoboja željnih častnikov, ki so gospoda župana Hribarja pozvali na dvoboj, in da torej odobrujemo dvoboj. „Novi List“ naj blagovoli vzeti na znanje, da je bil naš list z a p l e n j e n, ker smo precej ostro bičali dotično afero, dočim je „Slov. Narod“ tiho molčal, ker ima edino pogum, da napada katoliško-narodno stranko. Naše stališče je torej znano. Od „Novega Lista“ pa smo pričakovali več častniških dostojnosti, a varali smo se, ko nam podtika ramene, katere morda sam goji. So ljudje, ki v svoji domišljiji ustvarjajo „klerikalne strahove“, da morejo z loparji po živih glavah. Liberalno je to, a lepo ni!

Narodni ponos. Kaj je to? To mora „Narod“ najbolje vedeti, ker piše, da se „klerikalni sodrgi še ne sanja ne, kaj je narodni ponos“. Sodrga doli, sodrga gori, g. dr. Tavčar! Vprašamo Vas: Ali je narodni ponos, ker zdihujete in tarnate, da nemški častniki ne prirejajo nemških veselice v „Narodnem domu“? Ali je narodni ponos, ako se bratite z najhujšimi nasprotniki slovenskega naroda? Ali je narodni ponos, ako ležite na trebuhih pred onimi, ki bičajo naš narod? Ali je narodni ponos, ako hodite plesat v kazino? Ali je narodni ponos, ako hodijo slov. liberalci zajutrkovat v kazino, ko imajo narodno kavarno pred nosom? Ali se morete ponašati pred slovenskim svetom, ako ste v kleščah barona Schwegla? Morda še čujemo o novem Dežmanu.

Predavanje v „Leonovi družbi“. Prihodno sredo ob 1/8. uri zvečer priredi „Leonova družba“ predavanje v „Rokodelskem domu“. Govoril bo dr. E. Lampič o Kantovem modroslovnem stavu s ozirom na stoletnico Kantove smrti dne 12. februarja t. l.

Nad slabimi ljudskimi šolami se jezi g. ravnatelj Pirc v „Kmetovalcu“. Pravi, da od 100 naših kmetovalcev jih je najmanj 90 tako učenih, da ne vedo, če bi bila za gnojilo boljša kalijeva sol ali živinska sol, ter dostavlja: „Zameriti moramo tistim, ki

ne skrbijo, da bi dobili naš kmetovalec že v ljudski šoli ono strokovno podlago za svojo težavno obrt, ki mu je neobhodno potrebna.“ — In vendar stane naše ljudstvo ta slaba šola — srčno kri!

Slovenski liberalci vladni poma gačl. Praška „Politik“ piše z ozirom na razne vladne odloke proti Slovincem: „V državnem zboru stoji del slovenskih poslancev (to so naši liberalci) v vladnem taboru ter ji dovoli vse zahteve, v deželnem zboru kranjskem pa je nemško-slovenska večina. Ali se je potem čuditi, da Nemci in vlada izvajajo iz tega posledice?“ — G. dr. Tavčar, kaj pravite na to?

Socialno-demokratska nesramnost Na zadnjem socialno-demokratskem shodu je Linhart izbruhal iz sebe mnogo takih lažij, da čudno osvetlujejo njegove namene z delavstvom. Ker smo ga radi tega prijeli, odgovarja sedaj: »Res je, da dr. Šusteršič ni glasoval za nove vojake, ampak tudi proti ni glasoval.“ Tu je Linhart zopet obsedel na laži, kajti dr. Šusteršič je tudi proti glasoval. Navedemo lahko 10 prič. z lažmi torej Linhart dela politiko proti našim poslancem, drugače ne more. Reveži! Kar pa se tiče izrabljanja delavcev pri socialističnih podjetjih, pa priobčujemo danes v socialnem oddelku nekaj jako podučnega.

Hrvatsko-slovenska vzajemnost. »Obzorje« je pisal ob priliki premiere »Petra Svadiča«: »Ko smo odhajali v narodno slovensko gledališče, da prisostvujemo premieri hrvatske opere, ko smo po oglih bele slovenske Ljubljane videli gledališčne oglase, ki so napovedovali predstavljanje „Petra Svadiča“, nam je bilo milo in blago pri duši. Pred nami se je pojavila v vsej svoji veličini slika našega narodnega edinstva in njegov pomen. To narodno edinstvo med Slovinci in Hrvati je zadnji čas večkrat dobilo tako jak in močen izraz, pojavilo se je v tako konkretnih oblikah, da se rodoljubom ene in druge veje istega naroda vprav vsiljuje dolžnost, da poskrbe, kako bi se ti za sedaj še periodični pojavi prave bratovske pomoči utrdili, ter bi se ustvarila neka osnova neprestanega, trajnega in živega občevanja med Ljubljano in Zagrebom. Koliko so nas prošlo leto zadolžili naši slovenski bratje, kaj je pomenila za nas njihova pomoč v onih težkih časih, vemo dobro in čutimo dobro, a ne vemo, s čim se jim hočemo oddolžiti. Usodepolno leto 1903 je pokazalo celemu svetu tako veličastno slika našega narodnega edinstva, da so tudi naši narodni neprijatelji, ki po dobro premišljeni osnovi iščejo ono, kar nas deli, pozabili na državne meje in videli eno veliko in živo narodno celoto na jugu monarhije. Državne meje, ki nas dele, niso v celih vekih mogle raztrgati vezi ene krvi, skupnih čustev in misli. V času, ko je hrvatski narod začel živeti novo življenje, ko je težnja za slobodnim življenjem obvezala najširše njegove sloje, v tem velikem hipu se javlja brat Slovence, proži nam roko slovensko srce, Ljubljana, a ves slovenski narod od Jadranskega morja daleč do visokih Alp vstaja za Hrvate kot eden človek in nam nudi svojo pomoč. Ako je že tudi poprej zaznamovala naša zgodovina podobne momente, tako eklatantnih pojavov narodnega edinstva Slovencev in Hrvatov, kakor se je pokazalo prošlo leto, še ni bilo. Ko smo odhajali v slovensko gledališče, kjer se je vprizorilo delo Hrvata, se je nam vsilila misel, kako bi se ta kulturna skupnost, o kateri se je pri nas znalo take čisto pisati in govoriti, dala postaviti na realnejše osnove, preiti iz carstva idealov v dejansko življenje. Občevanje med Zagrebom in Ljubljano bi moralo biti živo in neprestano, a kulturni hrami hrvatski bi morali vedno biti odprti Slovincu, kakor tudi slovenski Hrvat. Tu bi morala v gotovem smislu izginiti razlika med „mojim“ in „tvojim“, ter mesto teh dveh besed obstojati samo ena: „naše“. Mi smo eni in drugi sami zase še tako slabi, da naš narodni organizem težko občuti gospodarstvo na dveh straneh. S tem bi z ene strani prištedili mnogo stroškov in sil, a z druge bi mogli podvzeti večje stvari, ako bi delali s skupnimi silami in kolikor je mogoče vodili za sedaj vsaj v kulturnem pogledu skupno gospodarstvo. Ni treba povdarjati, koliko bi nam to koristilo s obče na-

rodnega stališča, a zato bi morali rodoljubi resno premisliti to vprašanje ter iz dosedanjih pojedinih pojavov in prilik potegniti potrebne konsekvence v interesu skupne bodočnosti Slovencev in Hrvatov. — Ljubljana je bila zbirališče Hrvatov in Slovencev in vai so prišli v Ljubljano kakor domov. . . .“

— **Umrla** je v Spodnji Siški gospa Ivana Mayerl roj. Kos, soproga nadspovednika c. kr. drž. železnice. N. v m. p.

— **Is Tomišlja.** Znan gospod, ki menda na ljubljanskem magistratu odgnance prešteva, se kaj rad vika v naše domače stvari. No, pa mi bi mu ne zamerili, ko bi bil mož bolj stvarjen in resničen. Tako pa je v »Narodu« napadal naše moše, da so se na nekem shodu napili žganja. Ta shod je bil le v živi domišljiji »Narodovega« dopisnika, ker mi tu ne vemo o shodu. Sicer pa ni lepo, ako domačin črni po listih svoje rojake, da so žganjarji. Naj dopisnik vpraša gospoda nadučetelja, ki je nepripraven priča, in prepričal se bode o svoji zmoti, oziroma laži. Sicer pa bi lahko povedali, kdo se ga večkrat nalezlo. Sicer pa, gospod dopisnik, mažite »Narod« s svojimi ničvrednimi dopisi še šest let, za Vaše dopise se mi malo zmenimo. To si zapomnite. Tudi ni resnično, da bi g. Knifje g. nadučetelju odpovedal orglarsko službo. »Narod« ima pač jako slabe reporterje, ki niti slišali niso, da je v nedeljo g. nadučetelj orgljal.

— **Ulom v poštni urad.** V poštni urad v Pimjanu v Istri so ulomili tatje in odnesli 1400 K.

— **Pogorela** je prodajalnica in zaloga trgovcu Juriju Benetiču v Goleku, okraj Crnomelj. Škode je 40.000 K, zavarovan je bil trgovec za 23.300 K.

— **Poštna vest** Službo poštne administracije pri poštнем uradu Sava pri Litiji je dobila gospa Marija Berdaj's rojena Jager.

— **Huda burja** je v Trstu včeraj zjutraj malo ponehala, popoldne pa je razgrajala s tem večjo silo. Dne 21. t. m. je vrgla raz obrežje neko kočijo v morje. Kočijaž Jakob Gombač se je rešil, dočim je konj poginil v valovih. Iz Zadra se poroča, da je zadel italijanska ladija „Due Fratelli“ ob neko skalovje.

— **Sv. Katarina v cvetju.** Gospod knjigovodja Pirc nam je danes prinesel krasen šopek cvetja, katerega je včeraj nabral na Sv. Katarini. Utrgal in povezal je v šopek: Reso, ramselj, telih, trobentica, encijan, „Daphne Blagiana“ in kužnik. Res nekaj prebnege za mesec januarij!

— **Okr. glavarstva okolice Ljubljana** novi prostori v bivšem sodnem stolpu so — izvzemski nekaj sob — jako vlažni, ker so se prezgodaj izročili svojemu namenu, ne da bi se po prezidavanju za dostno osušili. Čudno ne bode, ako bode pisarniško osebje občutilo posledice. — Ali gospodje pri kolavdaciji niso ničesar videli?

— **Pekovski mojster Josip Pucihar** na Reki odšel je z oblastvenim dovoljenjem svoje politične oblasti v Severno Ameriko. Mogoče je, da svojem tega iz kateregakoli vzroka ni povedal. Toliko v spopolnitve dnevene vesti v predvečerašnjem listu „Slovenec“.

— **Rezervisti**, ki se hočejo udeležiti orožnih vaj s p o m l a d i, vleče naj dotične prošnje ne mudoma, najkasneje pa do srede meseca februarja pri politični oblasti svojega bivališča. Oznalo se bode v prvi vrsti na poljedelce.

— **Za trebanjsko dekanijo** bo konferenca sodalitatis ss. C. J. v s r e d o, dne 27. jan. v St. Rupertu.

— **Zaradi ošpic** so šolo zaprli v Gorenjem Logatu že drugi še za 10 dni, v Dol. Logatu pa na novo za 16 dni.

— **Na Črnučah** so se izvršile minoli četrtke obč. volitve popolnoma mirno. Za župana je zopet izvoljen g. Matej Čibašek. Se mnogo let!

— **S sneženo kepo ga je ubil.** Dne 8. januarja je šel posestnik Josip Kavčič, vulgo Toček, iz Dobračeve, nekoliko vinjen iz Nove vasi domov ter se med potjo po svoji navadi sam s seboj prepiral. Ko je šel mimo Lazarjeve bajte, prišel je domači sin iz nje ter se pričel z njim prepirati in ga obmetavati s sneženimi kepami. Nato sta prišla še Ivan in Jernej Gantar iz Stare vasi ter zagnala tudi nekaj kep, toda se kmalu obrnila, dočim je Lazar še nekoliko časa tekla za Kavčičem ometovaje ga s kepami. Kar naenkrat se zgrudi Kavčič na tla. Tri dni pozneje je umrl. Bržkone je bil v kaki kepi kamen, ki je Kavčiča težko ranil. Mladeniča, ki je radi Kavčičeve smrti neutolažljiv, je odpeljalo orožništvo v idrijski zapor.

— **Nesreča pri Štefanji vasi** Včeraj popoldne je 13letni Ivan Vrbinec, posestnikov sin v Štefanji vasi, s svojim bratom peljal iz gozda drva. Na klancu pri Štefanji vasi je hotel zavreti, zavora se je pa utrgala in deček je prišel pod voz. Deček ima težke rane na glavi. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— **Za kratek čas.** V dekliški šoli. „Povejte, gospodična, katero pesniško delo Prešernovo je najvažnejše?“ — Molč. — „No, katero njegovo delo je zbudilo največ zanimanja?“ — Minka Stipkovič, boječe: „Prešernova — fajfa“. — Na starinarskem trgu. Kupec: „Kaj pa leži tod okoli toliko starih umazanih srajc?“ — Prodajalec: „To je tisto strgano perilo onih dvomljivih oseb, ki se v „Slovanu“ nage producirajo.“ — Justitia regnorum fundamentum. Tako je zapisano na javnem zidu na Dunaju in se pravi v našem jeziku: „Pravica je temelj kraljestev.“ Mi Slovinci pa nimamo kraljestva, zato se ne smemo čuditi, ako stojimo v ozadju.

— **Novi živinski semnji.** Kraj Brezovo, v litjskem okraju, je dobil dovoljenje za tri živinske semnje.

— **Električno razsvetljavo** name-rava v svojem mlinu uvesti I. Nastran v Radomljah, okraj Kamnik.

— **Utonil** je 70.letni Janez Medved iz Artic, okraj Litja.

— **Na ženo streljal.** Janez Zupančič iz Tiake, okraj Moravče, je te dni pijan pretepaval svojo ženo. Žena je pobegnila, Zupančič je pa vzel puško in dvakrat ustrelil za bežečo ženo, ne da bi jo zadel. Zupančič sedi že v zaporu.

— **Is Litije** nam poročajo: V sredo popoldne so pokopali tu umrlega c. kr. okr. višjega zdravnika in častnega občana trga Litije dr. Ign. Pavliča. Takoga pogreba še ni kmalu videl naš trg. Nad 20 vences so nosili pred krsto; lep venec je poslal vojvoda Meklenburški, ki sedaj biva v gradu Vagenšperk. L. tijski in šmartinski pevci so na domu pokojnika in ob grobu popevali žalostinke. To spremstvo je pričalo, kako priljubljen je bil rajnik pri vseh slojih prebivalstva. Svetila mu vedna luč!

— **Za ribniško dekanijo** bode konferenca „Sodalitatis ss. Cordia“ v sredo, dne 27. jan., v Rbniici ob 10. uri.

— **Veselica v Kamniku.** Društvo „Kamnik“ v Kamniku vabi v nedeljo, dne 24. prosinca k predpuštni veselici v dvorani „Kamniškega Doma“. Vspored: 1. Anton Nedvčič: „Naša zvezda“. Mešan zbor. 2. A. Nedvčič: „Veseli pastir“. Mešan zbor. 3. Berček. Saljiv prizor s petjem. 4. Aleksander Chorthum: Galopp. 5. Boieldieu: Bagdadski kalif. Overture, igrata na klavir četveročrno gg. I. Bezeg in H. ybal. 6. Bogata teta. Vespeloigra v treh dejanjih. Med prvim in drugim dejanjem se proizvajajo 4. točka, med drugim in tretjim dejanjem pa 5. točka. Po vspredu prost zabava. Začetek ob 5 uri popoldne. Sedeži od 1. do 3. vrste à 1 K; od 4. do 6. vrste à 80 vin; ostali sedeži à 60 vin. Stolišča à 40 vin.

— **Višjim poštнім oskrbnikom v Gorici** je imenovan g. K. Roghella, sedanji voditelj poštne urada v Trstu Barriera.

— **Izdajice.** „Slovenec“ je poročal, da je protestantska velenemška agitacija, ki je doslej z brošurami preplavljala našo deželo, naprosila „Slovenski Narod“, naj ji ceneje opravi la te delo s tem, da prestave teh brošur sprejema kot članke. Po Goriškem širijo ti velenemški korporterji zdaj protestantske izdaje svetega pisma. „Soča“ jih brani, piše zanje in se hujuje nad slovenskimi duhovniki, zakaj to branijo. Ali tudi „Soča“ kaj dobiva od „Gustav Adolf-Vereina“ za take novice?

— **Ajdovski šturska podružnica** sv. Cirila in Metoda je prošlo nedeljo priredila zabavni večer, ki je bil dobro obiskan. Igrali so „Doktorja Hribarja“, in predstavljali žive slike iz Uhlanske pesmi „Pevčeva kletev“. Sledilo je srečkanje z lepimi dobitki. Gmotni uspeh je bil dovoljen.

— **Goriško učiteljstvo** se je obrnilo do deželnega odbora s prošnjo za povišanje plač. Ker tozadevni zakon ni dobil Najvišjega potrjenja, prosi zdaj goriško učiteljstvo, naj deželni odbor nakaže vsem učiteljem in učiteljicam na javnih ljudskih in meščanskih šolah dežele primerno osebno doklado, katero naj bi dobivali do prejetja in potrditve novega zakona.

Ljubljanske novice.

Razporček v narodno-napredni družbi. Doba predpuštnih zabav je tudi doba predpuštnih zadržev. Odbor trgovskega društva „Merkur“ je sklenil, da povabi na svojo zabavo Nj. ces. visokost nadvojvodo Jožefa Ferdinanda. Odbor ljubljanske „Čitalnice“ je pa sklenil, kakor se po Ljubljani govori, da ga na svojo zabavo ne povabi, ter motivira svoj sklep s tem, da je nadvojvoda baje pač član nemške kazine, ne pa tudi kakega slovenskega društva.

Oklici in poroke. Gospod David Kuvavio, davčni adjunkt, z gđo. Marijo Matesič, gosp. Jurij Kasparin, ognjčar, z gđo. Ano Kristan, gospod Karol Wahl, notarski sollicitator, z gđo. Josipino Cernak, g. Stefan Rovšek, fotograf, z gđo. Františko Bezla, g. Janez Rihar, tovarnar li-

kerjev, z gđ. Marijo Perme, gospod Danijel Batteliono, zidareki polir, z gđ. Magdaleno Kočar, g. Frac Zohil, vinski trgovec in posestnik, z gđ. Ivano Sliben, g. Edvard Rietz, uradni sluga, z gđ. Amalijo Eržen, g. Vincencij Arnuš, sprevednik drž. železnice, z gđ. Marijo Cerar, g. Alojzij Vavpotič, zlatarski pomočnik, z gđ. Marijo Mahkovič, šivilja.

Veselica tobačnega delavstva bo danes zvečer na starem strelišču. Več in serat.

Slavnost druge obletnice ženskega odreda „Slovenske krščansko-socialne zveze“ bo jutri. Vspored zanimive slavnosti je priobčen v »Vestniku slovenske kršč. socialne zveze«.

Varnost v našem deželnem gledališču za slučaj ognja. O tej zadevi smo se informirali pri nekem večaku, ki nam je o tej zadevi blagovolil dati naslednje podatke: Oder ima varnostne naprave z železnim varnostnim zagrinjalom, kjer vedno pri predstavi stalno stoji en mož. V treh sekundah pade to zagrinjalo. To zagrinjalo ne more obstati v sredini, kakor je ono v Čikagi, ampak vedno pade do tal, ker je v tem oziru preskrbljeno za zanesljivo železno konstrukcijo. Za prostor na odru, pod odrom ter nad odrom je določenih šest hidrantov z 80 metricevi. Dva hidranta sta pod odrom, dva na odru in dva hidranta sta nad odrom. Na odru sta pri predstavi vedno dva člana požarne brambre pri hidrantih, pod odrom en član in nad odrom en član. Napaka je samo ta, da je oder premajhen in se torej stvari ne more hitro spravljati s pota in v pravi red, raditega tudi toliko časa trajajo posledki mej dejanji. Kar se tiče reda mej uslužbenici in igralci na odru, ne sme drugi na oder, nego oni, ki ima na odru v dotičnem času delo in igranje. Za prostore občinstva je določenih tudi šest hidrantov: dva v parterju na desni in levi strani, dva na balkonu in dva nad galerijo. Pri vsakem hidrantu v parterju in na balkonu stoji po en član ognjeg. društva. Vrata se takoj odpro, ko se jih prime z roko. Iz hodov je 24 na hodnike. Gledališče, ako občinstvo ohrani red, je prazno lahko v petih minutah. Glavna stvar pri vsaki paniki je seve tudi to, da si občinstvo ohrani hladnokrvnost, mirnost in če tudi pade železno zagrinjalo, da se ljudij ne polasti zmešnjava, ker če tudi pade to zagrinjalo, še ni dokaz, da je kaka nevarnost. Radi tega se v mejdejanjih, da se občinstvo privadi in za poskušnje vže spušta železno zagrinjalo. Čujemo, da na merava ognjegasnó društvo naprositi dijake in drugo občinstvo, da enkrat za vajo zasede gledališče, nakar poskusi ognjegasnó društvo, kako se bi najhitreje spraznilo gledališče in izvrši tudi druge primerne poskušnje za slučaj nevarnosti.

Novo tapetniško delavnico sta otvorila na sv. Petra cesti v hiši gospe Regalijeve domačina gg. Iv. Černe in Naglost. Pokopali so pretekli četrtrek 67 let staro Jerice Smrekar, ki je bila vzgled zvestega posla. 35 let je služila v rodbini g. Hugona Turka kot kuharica. V sled svoje poštenosti in svojih vrlin je bila obče priljubljena, kar je pričal lep popreb. N. v m. p.!

Schlafferjeve dedščine ne dobi erar. Oglasili so se za dedščino trije Schlafferjevi sorodniki iz Trsta ter storili primerne korake.

Vesti o pripravah pri vojaštvu. Vest, ki se je širila po Ljubljani, da so poklicani rezervisti k 27. pešpolku, ne odgovarja istini. Došlo je le nekaj dopustnikov, ki so bili jeseni odpušteni po dvehletni vojni službi. Pač pa se vrše pri imenovanem polku — za vsak slučaj — intenzivne priprave, tako glede vežbanja, kakor tudi dobave orožja, osobito streljiva. Govori se, da je tretji voj na vsak način določen, da odrine v prvi vrsti na bojišče. V koliko so te vesti resnične, tega seveda ni mogoče izvedeti.

Predpušno veselico priredi v soboto, dne 30. januarja »Vodmatsko bralno, pevsko in tamburaško društvo« v prostorih Vodmatske kavarne. Vspored obsega razne točke tamburanja in petja moškega in mešanega zbora, srečolov in šaljivo pošto. Po vsopredu razdelitev dobitkov in prsta za bava. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 20 vin.

Koncert Hrvatov v prid »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Kakor smo že objavili, priredi »Mladost«, pevski in tamburaški klub vseučilišnikov iz Zagreba, dne 3. svečana v veliki dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani velik koncert s plesom na korist »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Klub šteje 47 članov in bo izvajal prekrasne točke. Koncert toval je že po vseh večjih hrvatskih mestih z velikim vsehohom in nastopil tudi v zagrebškem gledališču v operah kot moški

zbor. Prireditel koncerta so prevzeli »Glasbena Matica« in odbori vseh treh ljubljanskih ženskih podružnic »Družbe sv. Cirila in Metoda«. Osnova pa se je tudi širši damski odbor, ki bo pomagal, da se koncert obnese kar najbolj sijajno. O koncertnih točkah in o mnogem zanimivem bomo še poročali.

Dvoboj. Včeraj popoldne se je vršil v tukajšnji vojašnici dvoboj mej visokošolcem Trillerjem in artilerijskim nadporočnikom Lavtarjem. Triller je dobil le neznatno poškodbo, dočim je nadporočnik na glavi in na prsih zelo razmesarjen. Varok dvoboja je neki preprič v kavarni »pri slonu«, ki se je vršil preteklo nedeljo ob 2. uri zjutraj radi tega, ker je nadporočnik Lavtar baje zasmeheval slovensko trobojnico. Bilo bi pravilnejše, da je g. Triller javil tako za smehevanje slovenskim časopisom, katerih dolžnost bi bila onemogočiti takega nadporočnika.

Mrtvega so našli pri jezu na Fužinah v Ljubljani čevljarškega mojstra Majceta, katerega so pogrešali že pet tednov. Usodnega dne šel je ob 9. uri zvečer iz neke tukajšnje gostilne domov. Trdili so, da je vinjen zabredel v Ljubljano, sedaj pa prihaja vest, da niso našli pri utoplencu prstana, verižice in ure in tudi nič denarja, katerega je imel takrat seboj, ker je mislil iti kupovat kože. Truplo so prenesli v mrtvašnico pri Devici Mariji v Polju. Majce zapušta devet otrok. Bil je jako priljubljen in pošten mož. N. v. m. p.!

Vstrajna tatica. Brezposelna služkinja Katarina Berdič iz Loke, občina Stara Loka, ki je bila že desetkrat zaradi tatvine in goljufije kaznovana in je bila sedaj pod policijskim nadzorstvom, je pobegnila izpod policijskega nadzorstva in se klati po deželi okoli.

Dve leti zaprt radi pet minut zamude. Kaj takega se more pripetiti le Ljubljancu. Hlapec prodajalca premoga g. K. je meseca decembra 1. l. po nesreči pri kolodvoru tako zavozil v električni voz, da je električna železnica imela zamude pet minut. Na magistrat je bil zato poklican g. K., ki je radi teh pet minut zamude dobil kazni 30 kron ali dva dni zavora. G. K. si je pa na Silvestrovo mislil, da je bolje sedeti dva dni nego pa plačati 30 kron. Šel je na Silvestrovo v zapor, iz katerega je prišel šele v novem letu. Tako je bil mož dve leti zaprt radi pet minut zamude.

Pevsko društvo »Ljubljana« je minolo nedeljo v Puntigamski pivnici priredilo kmečki ples, ki je bil izborno obiskani; zabava je bila živahna. — Društvo priredi 14. svečana »velik izlet v Ameriko«, to je veliko maskarado na starem strelišču. Sodelovala bodo vojaška godba. Vabila se bodo začela razpošiljati drugi teden. Kdor bi ga ne dobil, naj naznani odboru. Zabava bode imenitna, ameriška. — Društvena plesna šola ima v nedeljo, dné 31. t. mes. zaključni venček v dvorani Puntigamske pivnice. Društvena godba, začetek ob pol 8.

Slovenske delavce hoče odpustiti, kakor čujemo, spedijska tvrdka R. Ranzinger ter jih nadomestiti z nemškimi. Nekateri njeni vozniki že sedaj ne znajo ali nočejo znati slovenskega jezika, v pisarni pa ima glavno besedo neka — vsenemška ženska. S tem se tvrdka gotovo ne priporoča slovenskim trgovcem.

Na korist Makedoncem. Piše se nam: Slovensko pevsko društvo »Lipa« in slovenski tamburaški klub »Triglav« priredita veliko dobrodelno veselico v korist bednim Makedoncem dne 2. svečana v dvorani puntigamske pivnice (Katoliški dom) Turjaški trg št. 1. Ker je čisti dohodek namenjen nesrečnemu bratskemu narodu, je upati, da se slavno občinstvo mnogoštevilno odzove ter tako pomore ubogim bratom. Vse p. n. gg. trgovci se najuljudneje prosijo, da bi kakršnikoli dobitki k »srečolovu« darovali. Vse se najhvaležneje sprejme. Vstopnina za osebo je 1 K., za obitelj treh oseb 2 K. V predprodaji 60 vin. za osebo. Družinske vstopnice se bodo edino pri blagajni zamogle dobiti. Vstopnice imajo sledeči gg. v predprodaji: g. J. Andervalt, brivec, Martinova cesta, g. Fr. Čuden, urar, Prešernove ulice, g. J. Kališ, trfak, Jurčičev trg, g. J. Jebračin, trgovec, Valvazorjev trg, g. J. Spicer, trafikar in gostilna, Krakovski nasip. Za zabavo bode vsestransko skrbjeno. Vspored se v kratkem objavi. K mnogobrojemu obisku najuljudneje vabita odbora.

Tatica pobegnila. Posestnici Mariji Knez v Ježici št. 31 in delavki v tobačni tovarni Mariji Jurič, stan. v Šmartnem, je neka Marija Likovič, ki postopa okoli, ukradla iz stanovanja vsakej eno srebrno žensko uro in je pobegnila.

Cvetoča češnja. G. Anton Volta je prinesel danes v naše uredništvo češnjeve cvet.

Velik izlet v Ameriko bo naslov maskarade pevskega društva »Ljubljana«, ki bo 14. febr. na starem strelišču.

Maskaradni semanj. v katerega okviru se vrši letošnja »Slavčeva maska-

rada« dne 2. februarja, se bode gotovo najlepše pridružil vedno dobro in originalno prirejenim društvenim maskaradam. Več prihodnjic.

Cerkveni letopis.

Naslednik kardinala Sarto v Benetkah.

Govori se, da bo naslednik Pija X. na beneškem patriarhalnem sedežu msgr. Janez Krstnik Scalabrini. Ta stoji na čelu italijanski »Rafaelovi družbi«, ki skrbi za italijanske izseljence. Sicer so tudi na Italijanskem »Rafaelovo družbo« liberalci napadali na ravno tako umazan način, kakor na Slovenskem, a msgr. Scalabrini je šel na delo z največjo energijo in storil res mnogo za svoje uboge rojake. Pred dvema letoma je šel sam v Ameriko in prepotoval vse kraje, kjer stanujejo Italijani v večjem številu. Združeval jih je, jim snoval župnije, organiziral društva za medsebojno pomoč itd. Več let je deloval jako vneto kot voditelj semenišča v Comu v severni Italiji.

Književnost in umetnost.

* Repertoar slovenskega gledališča. Danes 25. slavnostna predstava »Rokovnjačev«. Za to prvo jubilejno predstavo na našem odru se kaže mnogo zanimanja. »Rokovnjači« se v tej sezoni bržčas ne bodo igrali več. — Ker je gosp. tenorist Orželski zbolel na povratku iz Poznanja, kjer je gostoval, v torek ne more biti opera. — Prihodnja dramska noviteta bode Maurica Maeterlincka »Monna Vanna«.

* K 25. predstavi »Rokovnjačev«. Danes igrajo na slovenskem odru petindvajseti »Rokovnjačev«, igro, ki je dosegla izredno velike uspehe in ki kaže pot, kake snovi naj obdelujejo slovenski dramatični pisatelji, ako hočejo pisati ljudstvu. »Rokovnjači« so res prava narodna igra in ob njihovi 25. predst. želimo, da bi skoro dobili tudi primerno tendenčno narodno igro iz slovenske zgodovine, ki bi bila prirejena tako, da bi se lahko predstavljala tudi na malih kmetijskih odrih ob slovenski meji. G. Verovšek, ki v »Rokovnjačih« najizbornejšo igro Morola, bode pri današnji predstavi, kakor čujemo, odlikovan z vencem.

Jaroslava Kociana je spremljal na klavirju v Gorici g. Procházka iz Ljubljane. G. Dienzl je moral namreč iz Pulja v Budimpešto. Koncert bi se bil izjalovil, da ni takoj prihitel g. Procházka v Gorico, ki je tako dovršeno spremljal velikega goslarja, da je zaslužil popolno zahvalo vsega občinstva.

* Musica sacra. V stolni cerkvi v nedeljo 24. jan. velika maša ob 10 uri: »Missa patriarchalis«, zložil Lorenzo Perosi, graduale »Unam petiti a Domino«, Anton Foerster, po ofertoriju »Laudate pueri Dominum«, Kašpar Ett.

* Govekarjeve »Legionarje« bodo v kratkem igrali v Kranju, Trstu, Celju in v Novem mestu.

Na znanje!

Ali ste že blagovolili ponoviti svojo cenjeno naročbo na

„Slovenca“?

Ponovite naročnino takoj, da se vam list redno določila.

Cena je razvidna na glavni listu.

Iz brzobjav.

Dunaj. Poslanec Dobernig bo po zasedanju delegacij odložil svoj državnozbornski mandat, ker je prišel v nasprotje s celovskim mestnim svetom glede tamošnjega kolodvorskega vprašanja.

Dunaj. V delegacijskih krogih prevladuje mnenje, da bo pri sedanjih razmerah na Ogrskem težko mogoče delegacijska dela dovršiti pred koncem februarja. Radi tega bo treba avstrijsko delegacijo v drugi polovici svečana zopet sklicati, da se doseže od nje nadaljni proračunski provizorij.

Ino most. Italijanski dijaki so sklenili protestovati proti temu, da se paralelni laški vseučiliški kurzi premeste na Dunaj, in zahtevati njih takojšnjo premestitev v Trst.

Dunaj. Hirtensberška tovarna patron je dobila naročilo pet milijonov patron za neko vzhodno-azijsko državo. Tudi se vrše pogajanja še za nadaljno dobavo.

Budimpešta. Poslanec Lenghyelu je v predvčerajšnji seji izrekel imunitetni odsek vsled njegovega nastopa v zbornici parlamentarni ukor, ki se razglaši tudi njegovim volilecem. Včeraj je bila v državnem zboru najpoprej dolga razprava o protokolu, predno je bil potrjen. Pri poročilu imunitetnega odseka o zadevi poslanca Lenghyela so začeli obstrukcionisti razgrajati. Nekaj časa je bila seja tajna, potem je dobil predsednik znano pismo, da bo ob 1. uri zbornica z dinamitom pognana v zrak. Seja je bila prekinjena, slednjič zaključena. — Obstrukcionistom se je pridružila ljudska stranka. Ni uvideti, kdaj bo rešena rekrutna predloga. Tisza je napram obstrukcionistom brez moči.

Rim. Kakor poročajo listi, je italijanski poslanik v Bernu, vojvoda Avarna, imenovan za dunajskega poslanika.

Belgrad. Dva srbska orožnika so na meji turški vojaki umorili. Tu vlada veliko razburjenje. Vlada zahteva od porte, naj krivce kaznuje. — Poroča se o novih spopadih pri Vranjem.

Budjejevice. Gđ. B. Czuber, o kateri se govori, da se poroči z nadvojvodo, se zdaj mudi v Krumavi. Govori se, da bo 13. febr. na tistem poroka z nadvojvodo Ferdinandom Karlom.

Pariz. Zbornica je preko interpelacije o izgnanju Elzabeta Delsor prešla na navadni dnevi red z 295 proti 243 glasovi.

Carigrad. Porta je ruskemu in avstrijskemu poslaniku izročila noto, v kateri poroča o doslej izvedenih reformnih naredbah. Bavi se zlasti z Bolgarijo in obdružuje makedonske odbore, da so krivi vsem nemirum. Očita jim, da uvažajo orožje in streljivo ter oborožujejo prebivalstvo, v Sofiji izdelujejo v praharnah noč in dan smodnik. Pota, ki vodijo iz Bolgarske v Makedonijo, so popravljena. Bolgarsko sobranje je dovolilo izredni vojni kredit, častnikom se dovoljuje pristop k vstašem, brusijo sablje in bajonete. Turčija ne more organizirati, ker ovira Bolgarska.

Vojna ali mir?

Petrograd. Iz Japana došla poročila so odstranile vso vojno nevarnost. Mir je na videz za dolgo časa zagotovljen.

Tokio. Javno mnenje, da se razpor mirnim potom reši, je povzročilo, da so kurzi poskočili. Japonska zahteva, da Rusija zmanjša svoje brodogrje v japonskih vodah.

London. »Daily Mail« poroča, da vlada ne dvori korejskega cesarja v Seoulu veliko razburjenje. Ruski poslanik je cesarja povabil na eno ruskih ladij, kjer bo varen v slučaju večjih nemirum.

London. »Morning Post« poroča iz Washingtona: V visokih uradnih krogih pretresuje se sedaj vprašanje, da li ni sedanjih trenutkov ugoden za to, da bi Zedinjene države, Anglija, Japan, Nemčija in Francija — ako bi se mogle te države sporazumeti — predlagale Rusiji, naj skliče kongres, ki bi določil pravice Rusije in drugih držav glede Mandžurije in bi ustanovil določila o mednarodnem trgovinskem pravu in glede števil vojske, katero bo imela Rusija vzdrževati v severnih pokrajinah. Sklepi kongresa naj bi se postavili v obliko dogovora ali pogodbe, katero naj bi podpisale vse velesile.

London. Iz Pekinga se poroča o moči ruskih čet, ki stoje vzhodno od Bajkalskega jezera. Čete imajo 3115 častnikov, 147.479 mož in 216 topov.

Petrograd. Ruska nota bo kmalu dovršena in izročena Japonski. Njeno besedilo je bilo od merodajnih krogov odobreno.

London. »Daily Mail« poroča iz Seoula: Tamghaki, ki so povzročili vstajo v Koreji, so splošno vatali proti vladi. Vodje korejske napredne stranke si pridobivajo oblast. Korejanski listi trdijo, da je 300 Rusov prekoračilo reko Jalu ter da so na poti proti Seoulu. Te vesti pa se še ne potrjujejo.

Razne stvari.

Najnovejša od raznih strani.

Pri svatbi ustreljena. V Siget-Ssepju se je 20. t. m. vršila svatba lepe Helene Nicolice z Dušanom Petrovičem. Pri tej so, kakor je tam sploh običajno, mladeniči streljali s samokresi. Pri tem je Miloš Oksic tako nesrečno zadel nevesto, da se je na mestu zgrudila na tla in bila takoj mrtva. Le s silo so preprečili, da se ni nesrečni strelec usmrtil s samokresom. — Grof — t. t. 21. t. m. so udrli v neko žitno skladišče v Kološvaru tatovi. Med njimi je bil tudi grof Evgen Potocky, ki je žagal doslej drva pri raznih rodovinah. Zločinec trdi, da je z znano poljsko plemsko rodovino v sorodu, da ga pa ta nič ne podpira. — Dvoboj. 22. t. m. se je vršil dvoboj med poslancem Kelekijem in urednikom Vedetom s sabljama. Oba dvobojevalca sta zelo nevarno ranjena. —

— Dvojni samomor matere in hčere. 22. t. m. zvečer so našli na Dunaju na njenem stanovanju mrtvo 53letno Marijo Dadašek in njeno 22letno hčer Berto. Zastrupili sta se namreč s ciankalijem. Vzrok, družbinski prepri. — Stavka. V Pragi so pričeli stavkati uslužbenci električne cestne železnice, ker predstojniki niso hoteli ugoditi njihovim zahtevam.

Koliko časa se lahko stoji na glavi? Pred nekolikim časom so hoteli neki mladeniči na vzhodnem Pruskem poskusiti, koliko časa je mogoče stati na glavi. Nekdo je staval, da bo stal pol ure. Na roke uprtemu in na zid naslonjenimi nogami se mu je res posrečilo vstrajati pol ure v takem položaju. Kmalu potem pa je zgubil zavest, in ko se je zavedel, prišel je noreti. Nesrečnega so prepeljali v okrajno bolnico ter mu oblekli prisilni jopič. Ker se njegovo zdravje vedno slabša, ni izključeno, da bo plačal svojo lahko mišljenost z neozdravljivo boleznijo.

Koliko zasluži »naravna du desa«? V Londonu je znanih že zopet več slučajev, da plačujejo ravnatelji raznih zabavišč zelo visoke plače »naravnim čudešom«, ki vstopijo v njih službo. Tako je vžival zadnje tedne visoko plačo Johany Trundley, znani »debeluhar«. Tega otroka edina zasluga je, da tehta v starosti 6 let 80 kg. ter meri čez prsa 44 palcev in je tako močan, da vzdigne vsakega odraslega človeka. Temu dečku so plačevali v london-skem predmestju 200 mark na teden, sedaj mu pa plačuje Moss že 800 mark. Tako dobi otrok letno 40.000 mark, torej več, ko vsak minister. Nič slabše niso plačani drugi umetniki take vrste. Tako ima nekdo tedensko 6000 mark plače.

Nesreča na železnici. Na Charkov-Nikolajev železnici se je zgodila pri postaji Novy Bug velika nesreča. Radi snežnih zametov je obstal vlak malo pred to postajo, dočim je šla lokomotiva na postajo po pomoč. Odposlani ste bili še dve lokomotivi, ki sta pa s tako močjo zadeli v vlak, da sta dva osobna vozova, v katerih so se vozili kaznjenci, popolnoma razbita. 22 kaznjencev, 5 vojakov in 2 sprevednika so težko ranjeni. Ranjence so prepeljali v Nikolajev.

Na ženitovanjskem potovanju umoril soprogo. Zdravnik in pisatelj v Monakovem, Braunstein, je dobil svojo soprogo potom inšerata. Z njo je dobil tudi 150.000 mark. Šla sta na potovanje v Švico, a vrnil se je v Monakovo — žalujući soprogo in je pripovedoval, da mu je žena umrla na potovanju nagle smrti. Poprodat je vso hišno opravo in odšel v Nervi na »pokrepčanje«. Od tam je iskal potom inšerata — drugo ženo. Ali tu ga je zalotila usoda. Aretirali so ga vsled obtožbe, da je svojo ženo zastrupil in jo dal potem sežgati v krematoriju. Umorjena mlada žena je bila iz ugledne rodbine.

Osodepolna stava. V neki gostilni v Nagysaradu na Ogrskem je staval 11. t. m. delavec Pavel Kiss, da izpije 25 steklenic ruma. Stavili so za dve kroni. Ko je izpil osemnajsto steklenico, postal je smrtno blede, se zgrudil na tla in bil v malo trenutkih mrtev.

Novo sredstvo, da bi učenci v šoli bili pazljivši, je iznašel učitelj angleške šole v Desinheru. Vsak mesec fotografira svoj razred skupno z izključenjem tistih učencev, ki so se v zadnjem mesecu slabo vedli, ali pa niso kazali posebne pazljivosti. Sredstvo je baje tako izvrstno, da so tekom enega leta odstotki izključenih padli od 19% na 3%. Mislimo, da si le ta vzgojitelj dá to novo sredstvo patentirati.

Nevaren humor. Nevaren humor je lastnost kineške cesarice vdove. Ta se je pokazal zopet pred kratkim, ko je zbolel njen priljubljen služabnik Sienying. Poklicala je namreč zdravnike, in ko so ti zatrili, da ni nobene nevarnosti, zahtevala je od njih pišmenno potrdilo, da ga ozdravijo. Ker je pa služabnik že prileten, ni izključeno, da se jim to ponesreči. Ako pa se to zgodi, padejo pri kraljici v nemilost. Nemilost pa je na Kitajskem gotov vzrok samomora.

Grozovit umor matere. Iz Parkany (Ogrsko) se poroča: 18 etni kmečki mladenič H. Sircsevics je imel znanje s 16letno Jeleno Avanszky. Ker je temu nasprotovala deklina mati, sta sklenila, da se jo znebata. Pred kratkim je dekle odprla tantu ponoči vrata, ki se je splazil k postelji speče matere Avanszky ter ji z britvijo odrezal glavo. Deklica je nato pričela vpiti, da se je njena mati sama umorila. Vendar pa je prišla sodnija »ločincema na sled in ju zaprla.

Ženske na borzi. Nemško društvo za volilno pravico ženskih je poslalo nemškemu državnemu zboru prošnjo, da bi se ženske pripustile na borzo, ker boja nemška trgovinska postava ne dela razločka mej moškim in ženskim trgovcem.

Vročinska bolezen — topot nemšaka. »Hias Národa« piše: Pri vsakem slučaju vročinske bolezni v Pragi kriče Nemci in njih glasila, da je Praga semenišče le-te bolezni. Isti nemški listi sedaj poročajo: Župan olomuški, posl. Brandhuber, je zbolel

zbok legarja v črevosih, ki si ga je nalezal za svojega stanovanja v Brnu. — Kaj zdaj poredejo Nemci o splošnem zdravstvenem stanju glavnega moravskega mesta, ki je v rokah Nemcev?

Ubogi Rudolf Vrabl! »Slovenski Narod« piše: Rudolf Vrabl, sedaj učitelj nekje na Spodnjem Štajerskem, iz gubil je zadnje ostanke svoje že itak skromne pameti ter napisal pod naslovom »Izgubljena sreča« dolgo klobaso, ki je izšla v založbi g. Bahovca v Ljubljani. Cena ni višja, nego pri drugih klobasah, ter znaša 40 h. Da je g. Vrabl s tem svojim delcem posebno veselje napravil g. Štefetu v »Slovenčev« redakciji, je naravno. Spisek zasleduje svojo posebno tendenco, naperjeno proti narodno-napredni stranki. Vse pa je pisano tako otročje, konfuzno in impotentno, da bi bilo res škoda časa in črnila, če bi ž njo kaj več časa zgubljali! — In kaj je storil g. Vrabl? Napisal je knjižico, v kateri obsoja narodno izdajstvo, ne omenja pa z nobeno besedo narodno-napredne stranke. Ali je narodno napredna stranka že na takem stališču, da ne bo nihče smel obsojati narodnega izdajstva in da bo vsak, ki to obsoja, napaden v »Narodu«? Ali je to navodilo dobil »Narod« od Sveglja? G. Vrabl je mislil na izdajce a la Dežman in na nesrečo, ki jo take izdajce, ki se bratijo s tujci, delajo domovini. G. dr. Tavčar je pa kar vse sebi obesil. Mislili smo, da ima človek, ki se dela (po »Narodu« tako nedolžnega, boljše vest. »Narodove« psovke na g. Vrabla pa le pričajo, kako si narodno-napredna stranka tolmači celo v takih izključno narodnih vprašanjih svobodno mišljenje učiteljev.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pravda proti dr. Potočnjaku.

—v— Zagreb, 23. jan. Včeraj popoldne je govoril zagovornik dr. Hinković ter rekel: Ta obravnava podaje sliko iz vladne dobe, ko sta se borila moč in pravica. Predsednik: Prosim, ne dotikajte se politike, v kolikor ni v zvezi z dr. Potočnjakom! Zagovornik nato opisuje, kako je grof Khuen preganjal dr. Potočnjaka in da so ogrski porotniki oprostili Khuenovega najemnika Ertla. Drž. pravdnik se sicer sklicuje na Ertlovo izpoved v tej pravdi, toda Ertl je le preklical izraz »navaden goljuf«, ne pa očitanih dejanj. Khuenov zastopnik pa je navzlic temu tožil Ertla, a ta je bil oproščen. Obtožba je jako slabo podprta. Glavna priča je tiskar Milić, čegar zaprisege še drž. pravdnik ni zahteval. Drž. pravdnik pa je napočno navajal Milićevo izjavo, ker Milić ni trdil, da je Potočnjak spisal brošuro. Milić je le rekel, da mu je Popović zatrnil, da morda hoče Potočnjak biti odgovoren za vsebino brošure. Kako je Potočnjakov rokopis prišel med akte, še vedno ni jasno. Govornik se sklicuje na izpoved Gavrančičevo, dočim drž. pravdnik več veruje Miliću. Drž. pravdnik tudi izvedencu Bojničiču noče verjeti. Potočnjak ne zna madjarski, zato tudi ni mogel madjarske brošure prevesti v nemški jezik. Potočnjak je svoje brošure podpisal, zakaj bi ravno sedaj tajil. Drž. pravdnik se moti, ako govori o napredku pod bivšim banom. Stari zistem se je končal s krvavimi nemiri... Predsednik ustavi zagovornika, kateri zagovarja še Korača, češ, da tudi ta ni pisal brošure, ker nemški ne zna. Članki v »Orneni slobodi« pa so zastareli. Nato se je še dr. Potočnjak sam sijajno zagovarjal. Občinstvo je na ulici priredilo burno ovacijo, ko je zapuščal sodišče.

—v— Zagreb, 23. januarja. Danes popoldne odgovarja še enkrat državni pravdnik. Razsodba se skoro gotovo proglasi jutri.

Dunaj, 23. januarja. Avstrijska delegacija je danes nadaljevala razpravo o proračunu zunanjega ministrstva. Pergelt je ugovarjal, da bi bila čustva katoličanov po vetu razžaljena. Govornik brani trozvezo. Polemizuje s Kramarom. Knez Schönburg zagovarja politično važnost trozveze in povdarja, da so koristi Avstrije in Rusije na Balkanu

jako prizadete. Da državi ondi ne prideta v nasprotje je pripisovati »spretnosti vlad« in miroljubnosti obeh vladarjev. Govornik poziva Cehe in Nemce, naj se na korist države složijo. Kramar nato odgovori, da je predpogoj sprave poravnane krivic, katere so se dogodile Čehom. Nato je bila debata končana. Sledila je vrsta stvarnih popravkov. Schneider je zahteval pojasnila od predsednika, zakaj ga je radi izraza »žid ali človek« v včerajšnji seji poklical k redu. Predsednik pravi, da mu tega ni treba razlagati in da mu ni treba pojasnjevati svojih pravic. Schneider kaže talmud in dokazuje opravičenost svoje opazke. Predsednik ga prekine. Poročevalec Backquechem je govoril kot zadnji govornik. Nato je bil proračun sprejet. Seja zaključena.

Dunaj, 24. jan. Svetniku Klaru v Ptuj je podeljen viteški križ Franc Jožefovega reda.

Dunaj, 23. jan. Splošno se povdarja važnost, da so v svojih govorih vsi nemški in češki delegatje povdarjali potrebo sprave. Vlada bo sedaj z vso odločnostjo pričela pravno akcijo.

—v— Zagreb, 23. jan. »Agrar Zeitung« zanikuje poročila o kmetijskih nemirih v Kapeli pri Belovaru. Vaš poročevalec pa odločno vzdržuje poročila, ker uradni telegrami na orožnike so bili še mnogo ostrejši, nego poročila.

Zagreb, 23. jan. Oblast je zabra-nila skupščino na Goli.

Budimpešta, 23. januarja. Tisza je izjavil, da bo, ako rekrutni kontingent ne bo prihodnji teden sprejet, najodločnejše nastopil proti obstrukciji. Najprej razpusti drž. zbor.

Praga, 23. januarja. Češki agrarni poslanec Kubr poziva svojo stranko, naj povsod prireja shode proti vladi.

Praga, 23. januarja. Ker vlada hoče bedo po povodnji oškodovanih okrajev na Češkem izrabljati v svoje politične namene, bodo Mladočehi obstruirali v državnem zboru tudi novi rekrutni kontingent, katerega so doslej izločevali iz obstrukcije.

Berolin, 23. januarja. Vojni minister je izdal oklic za prijavo vojakov-prostovoljcev za nemško Afriko, kjer je vedno večji upor proti Nemcem. Škoro bo odšla druga ekspedicija vojakov v Afriko.

London, 23. januarja. Veliko število angleških politikov je poslalo na ruskega carja in na japonskega mikada peticijo, v kateri prosijo vladarja, naj se obrneta do razsodišča v Haagu, ako ne bo mogla diplomacija poravnati spora, da se tako zadeva vendar mirno brez vojske poravna.

London, 23. jan. Preko Pariza prihaja vest, da je ruski car dal vodstvo vzhodno azijske politike v roke grofa Lamsdorfa in da je pripravljen desavirirati Aleksejeva. Ta vest obljublja miren razvoj japonsko-ruskega spora.

Društva.

(Slovensko pevsko društvo »Stefanja vas« priredi veselico s plesom dne 31. prosinca t. l. v Stefanji vasi v gostilniških prostorih g. J. Povšeta p. d. pri »Strausu«.

Listnica uredništva:

Slikarskemu in plesarskemu društvu v Ljubljani: Vašega vabila ne moremo priobčiti ker se vrši vaša zabava v kazini. Taka vabila prepuščamo »Slovenskemu Narodu«. V Ljubljani je dovolj drugih prostorov, torej ni treba Slovencev vabiti v nemško-nacionalno kazino, kjer se kujejo najhujši napadi na Slovence.

Zitne cene

dne 22. januarja 1904
(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7.86 do 7.87
» » oktober	» 7.67 » 7.68
Rž za april	» 6.60 » 6.61
Oves za april	» 5.49 » 5.50
Koruz za maj 1904	» 5.28 » 5.29
» » juli	» 5.38 » 5.40

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaska	K 7.90 do 8.45
Rž južne železnice	» 8.70 » 8.85
Rž	» 6.50 » 7.60
Jetmen	» 6.50 » 7.60

Dunajska borza

dne 22. januarja.

Skupni državni dolg v notah	100.65
Skupni državni dolg v srebru	100.60
Avstrijska zlata renta 4%	120.55
Avstrijska krona renta 4%	100.70
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	93.15
Ogrska zlata renta 4%	118.90
Ogrska krona renta 4%	99.15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	90.95
Avstro-ogrsko bančne delnice	16.06
Kreditne delnice	677.75
London všt.	239.62 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.05
20 mark	23.44
20 frankov	19.05
Italijanski bankovci	95.25
C. kr. cekini	11.32

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
22	9. zveč.	746.6	0.0	sl. sever	obl.	
23	7. jut.	747.7	0.5	p. m. svzh.		0.0
	2. popol.	747.3	2.8	sr. svzh.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 0.6°, normale —2.2°

Kam pa danes zvečer?

Na staro strelišče!

Danes, v soboto, ob 8. uri zvečer

predpušna veselica

„Podpornega društva delavstva c. kr. glavne tobačne tovarne

združena s

plesnim venčkom
v dvoranah starega strelišča.

Slava vojaška godba. — Skupine žensk v narodni noši.

Vstopnina za člane 40 v., za nečlane 1 K.

Prijatelji delavstva in dobre zabave se vabijo, da gotovo pridejo!

Oklopju slična barva za židovja, katere boja je nespremenljiva, sta

apna in vremena, ter neodkršljiva, je priporočljiva posebno stavbinskim podjetnikom, zidarjem, mojstrom, hišnim posestnikom itd. Poraba je tako preprosta, da lahko vsakdo sam z njo prevleče vnanje dele poslopjinega židovja. Edina prodaja pri trdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 524 10 11—5

Medicinalni konjak

1393 50—12

garantirano pristni
vinski destilat
pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija

Camis & Stock
Trst-Barkovlje.

1/1 steklenice K 5—

1/2 „ „ 2.60.

Dobiva se v vseh bolj-
ših trgovinah.

Janko Bliš & Ant. Tabor

tovarna cementnih izdelkov na
Farovski Loki pri Kranju.

Po ceni se izdelujejo lepe barvene
plošče za tlak v cerkvah in na
hodiščih, stopnice, podboji, jasli,
korita, podstavki za vodnjake, cevi
i. t. d.

114 3—1

Gospodična,

**katera bi bila tudi sama
zmožna voditi trgovino
z manufakturn. blagom**

sprejme se takoj v službo!

Več o tem pové upravništvo »Slovenca«. 30 13

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami
ur, zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči
HANNS KONRAD
tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 520, Celiko.

Nik. rem. ura gl. 2,50
8.—, 3,50 Za vsako
uro 3 leta piam. jam.

Naznanilo.

Za zvišanje in uravnavo sveta nasproti
rampe državnega kolodvora, kjer imam lesno
skladišče, **rabim različen material** kakor
šuto, razbito opeko itd.

P. n. lastnike podobnega materiala uljudno
prosim, da se blagovolje odslej ozirati na-mé
ter naročé odvažujočemu uslužbencu (voz-
niku), naj popelje na moj prostor, kjer imajo
poleg krajše vožnje tudi to udobnost, da so
pri napornem odkladanju na razpolago moji
delavci. **Vsak voznik dobi tudi 10 v.**
v dar.

Ker je omenjen prostor v mestu, je
upati, da se vsak ozira na mojo prošnjo,
kajti že pri času se bode precej pridobilo,
in bodo imeli poleg posestnikov tudi odva-
ževalci priličnejše ugodnosti.

1683 52-6

Anton Deghenghi.

1357 88

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke

iz trpeznega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

— **izgotovljene obleke**
posebno na haveloke v naj-
večji izbi po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Varstvena znamka.

Po okusu in zdravem
učinku prvak likérjev.

Ogreva in oživlja teló,
Budí tek in prebavo,
Daje dobro spanje.

Lastnik:

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Vzorci se radovoljno dajejo
brezplačno. 1741 17

Ljubljana Slomškove ulice št. 19 **D. SERAVALLI** Ljubljana Slomškove ulice št. 19

Izdelovatelj umetnega kamna in cementnih izdelkov.

Priporoča se č. g. stavbenim podjetnikom kakor tudi slav. občinstvu za
nabavo cementnih izdelkov.

Cevi iz portlandskega cementa, vsakovrstne stopnice, plošče za tlak v
vsakojakih barvah in okraskih, cementni strešniki, mize iz mozaika in ce-
menta, vodovodne školke, okraske za fasade, vsakovrstne podobe; dalje:
konjske žlebove, jasli za goveda, korita za svinjake i. t. d.; vse to imam
vedno v zalogi. — Prevzemam vsa v to stroko spadajoča dela.

Delo izorno in solidno z večletno garancijo.
Cene po dogovoru nizke. postrežba točna.

Tovarna za kruh in drugo pecivo

Kantz, Ljubljana

1728 12 priporoča

pristni rženi kruh, mešan in črn.

Ta izdelek si je z bok prijetnega okusa in sočnosti pridobil priznanje vseh
slojev prebivalstva. Dosegel je z ostalimi izdelki te tovarne najvišjo odliko:

častni križ z zlato svetinjo in diplomo
na mejnarodni razstavi živil v Bordeaux-u.

Prodajajo se hlebel in štruce po 40 in 20 vin. Naročila z dežele se izvršujejo
najtočnejše.

Največja izbira najfinejšega luksuz-peciva biškotov in prepečenca.

Vsak dan zadnje sveže pecivo ob pol 6. uri večer. Dvanajst filijalk in prodajaln.

Higijenični prevozniki vozovi za kruh in drugo pecivo.

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša št. 19)

priporoča svojo bogato zalogo hišne oprave.

Spalneterjedilne sobe za salone. Divane vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoj in franko. 1564 9

Komanditna družba

Dečman & Co., Ljubljana

tovarna papirnih vrečic. Vzorec in cenik na zahtevo zastoj in franko. 101 3-1

HERBABNY-jev
podfosfornasto-kisli
apneno-železni sirup

Ta 34 let z največjim uspehom rabljeni prsi
sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, po-
manjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje
prebaviljanje in redilnost, telo jači in krepi.
Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči
obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raz-
topljuje fosforno-apnene soli, ki so v njem,
pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo
narejanje kostij.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr. = 2 K 50 h, po
pošti 20 kr. = 40 h več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod
enakim ali po-
dobnim imenom, ki pa so
po sestavi in po učinku vsa
različna posnemanja naših
izvirnih preparatov že 34
let obstoječega podfosfor-
nastega kisló-apnena-že-
lezne sirupa, svarimo in
toraj prosimo, izrecno zahtevati **Herbabny-jev**
apneno-železni sirup in gledati na to, če ima
vsaka steklenica prislavljenno uradno vpisano var-
stveno znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII./1, Kaiserstrasse 73-75.
V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v
Ljubljani in drugod. 6

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani:
M. Mardetschlager, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy,
J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher;
Reka: F. Prodram, G. Prodram, A. Schindler, Ant.
Mizzan; Brežje: G. Elsässer dediči; Sovodenj: F.
Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birn-
bacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hil-
linger; Št. Vid: A. Schiebl; Trbiž: J. Siegl; Trst:
C. Zanetti, A. Sutina, A. Filippi, dr. J. Serravallo, E.
pl. Leitenburg, P. Prendini, dediči M. Ravasini; Belljak:
Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F.
Haika; Velikovec: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

Na prodaj sta
2 križeva pota 2

jeden 95 cm visok velja gld. 65.—
drugi 150 " " " " 250.—
pri 1591 15

Fr. Toman-u
podobarju in poslatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.

Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvršitve,
Grafiki in strokovni
svet brezplačno.
Osmakrati odlikovan s prvimi darili

Franja Jesih,
Ljubljana, Stari trg št. 17.
priporoča 43 10-5
svoj modni salon v napravo oblek.
Poučuje tudi
v krojnem risanju
po najnovejšem sistemu.

Ako ste bolni na želodcu

pijte vsako jutro malo čašico petnajst let stare slivovke, katera je bolja kot vsak konjak. Z mlekom najbolj redilna pijača.

Z encianom gotovo najboljši pripomoček proti vsem želodčnim katarnim boleznim.

Pošiljanje po pošti proti povzetju

RUDOLF ZORE, Jesenice (Gorenjsko).

Liter stane K 3.60.

Liter stane K 3.60.

102 52-1

Delavce

prihranite

če kupite splošno za najboljše spoznane
gepeljne, mlatilnice, slamoreznice
in druge stroje, tudi trombe, cevi, klinje
in druge potrebščine, v zalogi

Fran Zeman-a

Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Vabilo

na

V. redni občni zbor

kmetijskega društva na Blokah
registrirane zadruge z omejeno zavezo
kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 7. svečana 1904
ob 4. uri popoldne
v prostorih kaplanije pri Fari.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in potrjenje računskega zbiranja za leto 1903.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Vabilo

k

V. rednemu občnemu zboru

kršč. gospodarskega društva v Idriji
ki se bo vršil

v nedeljo, dne 7. februarja 1904, ob 1. uri pop.
v dvorani g. Didiča.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za leto 1903. in sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
4. Dopolnilna volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Razni predlogi.

106 1-1

Načelstvo.

Prevzetje gostilne!

Dovoljujem si slavn. p. t. občinstvu
naznanjati, da sem prevzel v Ljubljani
gostilno pri „Gambrinu“

Postregel bodem vedno dobro in točno
s fino kuhinjo, dobrim vinom in prizna-
no dobrim puntigamskim salonskim
pivom.

Najljubljeneje se priporoča
Andrej Doktorič.

115 1-1

Tamburice

kakega razpuščenega društva
tako kupi neko društvo.

Več pove upravništvo „Slovenca“. 113 3-1

Vsak duhovnik potrebuje za znanstveno
izobrazbo in za prakso strokovnega
stanovskega lista, in kot tak se častiti
slov. duhovščini priporoča domač list

VODITELJ V BOGOSLOVNIH
VEDAH

ki izhaja četrtletno v Mariboru, vsakokrat
po 8 pol, in velja na leto 5 K.

Naročnina se pošilja na **Upravništvo**
„Voditelja“ v Mariboru.

List obdeluje znanstveno in praktično
vse panoge bogoslovne vede ter hkrati za-
sleduje razvoj bogoslovnega znanstva.

2 6-5

**V najem se odda
posestvo****g. Adolfa Kreuzberger-ja**

Moderno urejen mlin v Koli-
čevem, v katerem se zmelje na let
150 vagonov žita, poleg tega je še
kašča in zemljišče.

Kavarna, prodajalna z magazin
in stanovanja v Kranju. 109 3-1

Več izve se pri **Ivanu Cof-u v Kranju.****Dobro izurjen
organist in cerkvenik**

išče službe na večji župniji.

Naslov pove upravništvo lista.

Ubogi otroci prosijo

Vas, ljubi bravci, prav iz srca, da sedaj ne pozabite nanje. Že večkrat ste gotovo brali
prošnje očeta sirot iz Trebnjega, morete li sedaj odbiti njegovo prirčno prošnjo? Veliko
denarja je potreba za pokritje stavbenih stroškov in mnogo denarja za vzdrževanje ubogih
otrok. Dobri katoliki, pomagajte mi naprej! Sedemdesetorica protestantov ima tu svojo
molivnico, šolo in ubožnico, z velikanskim naporom dela grofica Latour (roj. Ritter) v
družbi svojih diakonov, da odrta ljudi proč od Rima. Že 50 otrok so spravili v prote-
stantizem na najrazličnejši način. Naj se li dajo katoliki prekašati od protestantov v po-
žrtvovalnosti, posebno še, ko se gre za eminentno versko delo. Usmilite se tedaj velike
potrebe in pošljite kako malo darilce

112 4-1

prosečemu očetu sirot

KAROLU WOHLANDU

v Trebnjem p. Beljaku, Koroško.

Posestvo

je naprodaj

v lepem kraju ob novi državni
železnici v Rožni dolini na Ko-
roškem.

Posestvo obstoji iz njiv, travnikov in
gozda; v hiši je stara krčma, prodajalnice
ter prodaja tobaka. Ista je pripravna tudi za
kako drugo kupčijo.

Cena posestvu je 10.600 kron. Plača po
dogovoru.

Naslov posestnika povz. iz prijaznosti
upravništvo „Slovenca“. 1522 21

Molitvenik

162 4 za Marijine družbe,

„Vodilo“ in „Najboljša mati“ skup, se dobi v ve-
likem tisku v vezavah po 1¹/₂, 2 in 3 krone. Kdor
jih vzame več skup v tej izdaji, dobi na vsakih
10 dve po vrhu. Razpošilja jih v imenu izdaja-
telja g. Fr. Breskvar, knjigovez v Ljubljani. Denar
se pošilja založniku. — Isti knjigovez razpošilja
tudi „Križev pot za M. družbe.“; 1 izvod velja 20 v.,
50 izvodov 8 K in 100 izvodov skup samo 12 K. —
„Vodilo“, ki velja samo zase v platnu vezano 60 v., se
brezplačno privesuje 20 str. debel „dodatek“, ki ob-
sega 1 sv. mašo in troje litanije. Ta dodatek se
dobi zase broširan po 10 v. 100 skup za 8 K.
Dokler nimamo šolskega molitvenika, mu je ta do-
datek lahko malo nadomestilo. Obe zadnji knjižici
sta ob kaki priliki primeren dar za družbenike ali
šolarje. 1240 7

Vabilo

na

IX. redni občni zbor

„Hraniln. in posojilnice na Blokah“
registr. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil

v nedeljo, dne 7. svečana 1904
ob 3. uri popoldne
v prostorih kaplanije pri Fari.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in potrjenje računskega zbiranja za leto 1903.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev računskih pregledovalcev.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

111 1-1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča:

Kos, dr. Franc, Gradivo za zgodovino Slovencev v
srednjem veku. I. knjiga (l. 501—800). Izdala „Leo-
nova družba“. K 8.—

Manzoni, Zaročenca. Milanska povest iz sedemnajstega
stoletja. K 2.—

Sienkiewicz-Podravski, Quo vadis? Roman iz
Neronove dobe. K 3.—, vezano K 4'80.

Sienkiewicz-Podravski, Križarji. Zgodov. roman
v štirih delih, 2 zvezka K 5'20.

Wolf-Pleteršnik, Slovensko-nemški slovar. Dva
zvezka vezana K 29'—.

Najnovejše (1904):

Andrees Neuer allgemeiner und österreichisch-
ungarischer Handatlas in 126 Haupt- u. 131 Neben-
karten nebst vollständigem alphabetischem Namen-
verzeichnis (Scobel) vezano K 45'—.

Kdor pozna novejšo izdaje Andree-jevega atlanta, se
pač ne more nažuditi krasnim, razločno tiskanim zemlje-
vidom, njih skrajni preciznosti in vestni sigurnosti. Popolno
alfabetično kazalo vseh v zeljevidih nahajajočih se imen
pokaže iskalcu prvi hip določeni predmet. Nova izdaja
nam toliko bolj ustreza, ker avstrijsko monarhijo in nje
pokrajine prav nadrobno precizira in upošteva vsa najno-
vejša geografska dejstva.

De Waal, Mgr. Dr. Anton, Papst Pius X. Ein Lebens-
bild des heiligen Vaters. Mit einem Rückblick auf
die letzten Tage Leo XIII. (Titelbild Pius X. und
137 Abbildungen im Text.) vezano K 4'80.

Fäh, dr. Anton, Geschichte der bildenden Künste.
Zweite Auflage. Mit einem Titelbilde, 36 Tafeln und
940 Abbildungen im Texte. XX + 785 strani vezano
K 30'—.

Herders Konversations-Lexikon. Dritte Auflage. Reich
illustriert durch Textabbildungen, Tafeln und Karten.
II. zvezek sega do besede Eldorado, vezan K 15.—.
— Edini večji leksik, pisan s katoliškega stališča, bo
obsegal osem vezanih zvezkov po K 15'—.

Kirsch-Luksch, Geschichte d. katholischen Kirche.
Herausgegeben von der „Oesterreichischen Leo-Ge-
sellschaft“ in Wien. Mit circa 50 Tafelbildern und
über 800 Abbildungen im Text. Izšlo bo 20—25 se-
šitkov z nekako tritedenskim presledkom. Sešitek
obsega dve do tri pole in 2 priloge ter stane K 1'20.
— H koncu dela se izdajo izvirne platnice.

Izbrana in jako bogata zaloge knjig vsake vrste slovstva, po-
sebnost pa liturgičnih, kakor so: Missale Romanum, Missae pro
def., Breviarium Romanum, Horae Diurnae, Rituale etc.

Bogoslovna književnost: Priloge, legende, knjige za premišlje-
vanje in spodbudno življenje. — Molitvenikov največja izbira.
Spisi za mladino. — Cerkevne skladbe.

Tu se izvršujejo najtočnejše vsa naročila
na časopise, avstrijske in inozemske.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

V novi restavraciji 1891 5-4

„pri Zajcu“ na Rimske cesti št. 24

se nahaja tudi „španska Bodega“, kjer se naravnost iz sodov točijo svetovnoznana najboljša razna španska in druga originalna južna vina na litre, in se oddajajo tudi v buteljkah.

Istotako se točijo kakor že splošno priznano najboljša ter pristna stara in nova vina v ceni od 32 do 80 kr. liter, ter poleg tega tudi fini hrvatski „Pelinkovec“.

Ob gotovih dnevih, kakor po naročilu, se pečejo razne pečenke po francoskem načinu (na ražnu).

Za obilni obisk najljubše prosim z vsem spoštovanjem

Avguštin Zajec, restavratör.

Bratje Novakovič

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.

Prodaja v steklenicah in pisarna:
Stari trg št. 15

Ljubljana

Skladišče in prodaja na debelo: **Spodnja Šiška, Vodnikova cesta.**

Priporočajo svoja črna, krvna, rudeča

domača

in bela izborna namizna, desertna

dalmatinska vina

dalmatinski tropinovec, dalmatinski vinski konjak in dalmatinsko maslinovo olje po nevrjetno nizkih cenah.

Pošilja se v sodih po 100, 300 in 600 litrov. Ako kdo odpošlje svojo posodo, dobi vino mnogo ceneje.

Vzorci in ceniki zastoj in franko.

1279 20-19

Pivovarniška restavracija „pri belem konjičku“ v Ljubljani, Wolfve ulice šte. 12.

Izborna kuhinja, vedno sveže Auerjevo marčno pivo, pristna vina, elegantni prostori.

Na blagohoten obisk uljudno vabi

z odličnim spoštovanjem

47 5

Rasberger.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj **P. Herrmann**, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča **sredstvo za rast las**, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zagajeno neškodljiva tekočina, ki **zabranila izpadanje las in odstrani prahaje.**

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice **3 krone.** Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu 274 (76)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. **U. pl. Trnkóczy, Anton Kanc** in **Ernst Sark** v Ljubljani, **A. Rant** v Kranju, in **lekarna „Pri anđelu“** v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Ustanovljeno l. 1832.

Priznано najboljša

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

176 49

Električni obrat

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvo

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-6

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 4.948.796'27.**

Stanje hran. vlog **K 4.703.762'02.** Denarni promet **K 20.246'712'13.** Stanje rez. zaklada **K 77.979'34.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zagajena po zadrugnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Nove zboljšane gramofone

z glasovno-, ročno- in varstvenim omario, zelo priljubljeno med duhovščino, po društvih in med zasebniki.

Gramofon avtomate

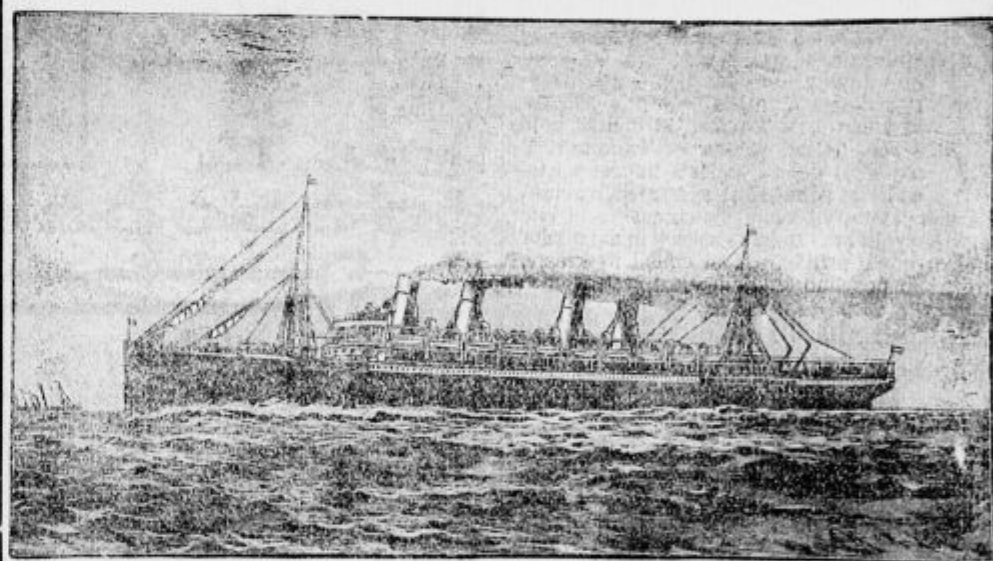
za gostilne zelo pridobitne prodajam tudi na obroke.

Imam veliko zalogo, najnovejše plošče, katere zamenjujem za stare.

Vnanja naročila se rešujejo z obratno pošto.

1079 50-44

Rudolf Weber, urar
v Ljubljani, stari trg 16.

Največji, najhitrejši in najvarnejši brzoparniki, kakor: „**Kaiser Wilhelm II.**“, „**Kronprinz Wilhelm**“, „**Kaiser Wilhelm der Grosse**“, ki vozijo

v Ameriko (Bremen-New-York).

Vozne liste za vse razrede in po ameriških železnicah prodaja po predpisanih in najnižjih cenah in da brezplačno poročila

Eduard Tavčar koncesijonirani glavni zastopnik za Kranjsko v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 35, nasproti stari „**Tišlerjevi**“ gostilni.

63 30-2

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane sobne opreme iz suhega lesa, solidno izgotovljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane opreme za salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih. — V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

42 53

Angeljnovno milo Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-88

sta najbolj koristni

štedilni mili

za hišno rabo.

Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann

izdelovatelj mila

in čebelno-voščenih sveč

v Ljubljani.

Proti katarom

sopilnih organov, pri nadohu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočena je 38 12 II.

**MATTONLEV
GIESSHÜBLER**
naravna
alkalična kislina

katera se z vpehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večji specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

kot zdravilni vreclec že stoletja znana v vseh boleznih (I.) 38 1

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

šid. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz anega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo šid. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo šid. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni šid. 6'60. Američansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inersat ne temelji na nikakršni slepariji, zavezu-

jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovansko in priložnostno darilo kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1428 12

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljavo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamil Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

Iz lekarne Richterjeve v Pragi.

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po K - 80, K 1'40 in K 2' - v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5.

1343 34-19

Naznanilo otvoritve in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu v mestih in na deželi uljudno naznanjam, da sem pred kratkim otvoril

„restavracijo na pošti“,

ki je vsestranski urejena v udobnost p. n. gostov. Poskrbljeno je za najboljše naravna vina, izborna topla in mrzla jedila po primerno nizki ceni.

Tu kakor tudi v Šoštanju imam svoji novourejeni

mesnici,

kjer morem ob vsakem času slav. p. n. odjemalcem postreči z okusnim svežim blagom.

Zagotavljam slavnemu p. n. občinstvu najsolidnejšo in najtočnejšo postrežbo in proseč mnogobrojnega obiška

beležim z najodličnejšim spoštovanjem

Ivan Habjan

lastnik „restavracije na pošti“

v Smartnem na Paki (Štajarsko), 2 minuti od železn. postaje Rečica (Riesdorf).

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje ogle ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilenem in zlatem vezanju. - Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-voljno prevzame.

1724 3

Ustanovljeno leta 1842.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

— Električni obrat —

Brafa Eberl

Prodajalna in komptoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Slikarja napisov

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove porde, karbolinoja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rečino in fino po najnižjih cenah.

Telefon 164.

Najsigurnejša prilika za štedenje

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldan

hranilne vloge

ter jih obrestuje po

4 1/2 %

to je, daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice sprejemajo se kot gotovina in se njih obrestovanje ne pretrga.

Rentni davek plača hranilnica sama.

1618 5

G. PICCOLI

lekarnar v Ljubljani

dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično farmaceutičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snaznostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprte ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

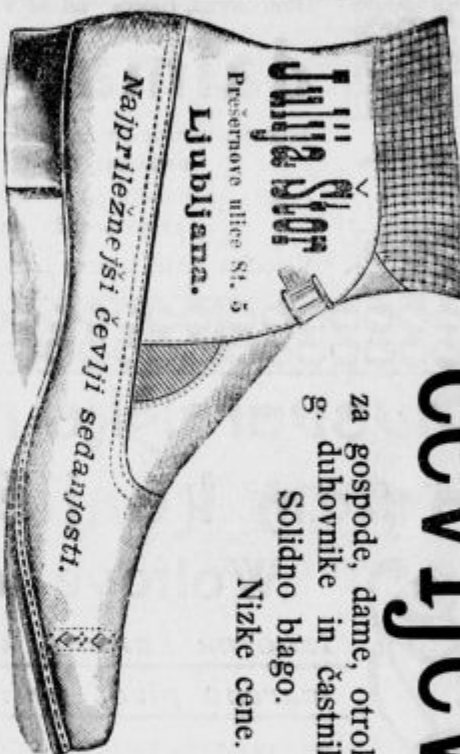
Piccolijeva železnata vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim vspehom. Poliliterska steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogramaska steklenica, pasteurizovana K 1.30.

Zunanja naročila po poštnem povzetju. 708 (50-48)

P. n. odjemalci si lahko ogledajo

naš znameniti laboratorij

Velika zaloga čevljev

za gospode, dame, otroke, duhovnike in častnike. Solidno blago. Nizke cene.

Gamase, galoše.

Zaloga obuval

D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

Pojasnilo!

Vsestransko priznane Anker-remontoir ure, sistem Roskopf, z niklastimi okrovi kupnje že leto dni velik del mojih odjemalcev, posebno poljedelci, uradniki, službenici orožništva, finančne in železnice v svojo največjo zadovoljnost.

Pošiljam svoje pristno ameriškega sistema

Roskopf-patent anker remontoir ure št. 99

(zelo priporočljiva službena ura) z emailirnim kazališčem in fino poliranim dobro zapirajočim niklastim okrovom, pozlačenimi kazalci, natančno regulirana in 36 ur idoča, triletna garancija, naravnost na zasebne odjemalce kem. za 2-50 gld., 3 kom. za 7 gld., 6 kom. za 18-50 gld. Primerna niklasta verižica z lopim kompasem komad 30 kr. Raupolija se proti postnemu povzetju ali če se pošlje denar, če ura ne ugaja ali pa zadovoljivo ne funkcionira.

Hanns Konrad

prva tovarna za ure v

Mostu št. 613, Češko.

c. kr. sodni zapriseženi conlec. Moja trdka je odlikovana s c. kr. avst. drž. orlom, z slatimi in krebnimi razstavnimi svetinjami in z več tisoč 10.000 priznanimi pismi, ki so mi došla iz celega sveta. Moja trdka je kot ekspozitna trdka v tej stroki brez samovale največja in najstarejša in izraža v vse dele sveta. Ustanovljena je l. 1887. Ilustrovani cenik o urah, zlatini in srebrni se pošlje na zahtevno zastonj in franko 1420 21-14

VREDNOST

Maggijska odlikovanja: 4 velike odlike, 26 zl. svetinj, 6 častnih diplom, 5 častnih odlik. Sestkrat izvan tekmovanja, m. dr. 1889 in 1900 na par. svet. razstavi. (J. Maggi, razsojevalec.)

okusne hrane ni odvisna le od večjega užitka kake jedi, kajti čim okusnejša je hrana, tem lažje se prebavlja in tem boljše se izkoristijo v nji se nahajajoče redilne snovi. Ta dejstva pojasnjujejo vspeh

Maggijske juhe in jedilne zabele.

Ta je za skrbno gospodinjstvo staroznana, ceno sredstvo, ki more z njim pridati krepak, prijeten okus slabi juhi. bouillonom, omakam ter sočju, jajčnim jedilom in dr. Ker je zelo izdatno, naj se je ne vzame preveč. Pridene naj se šele pripravljene jedi. — Dobiva se po vseh trgovinah s kolonialnim in delikatesnim blagom in drožerijah v steklenicah po 50 v., (na novo napolnjeno 40 v.).

909 1

Ernest Hammerschmidt - a nasledniki

Madile, Wutscher & Co.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana,

Valvazorjev trg šte. 6.

Največja zaloga železnega pohištva, posteklenih umivalnih garnitur i. t. d.

1536 12-10

Domača umetalna steklarija

Av. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z jamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najprostejšega do najfinjšega

št. 50/z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo **AVGUST AGNOLA** v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju z gotovo arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotovih oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okrasih strogo po gotovih pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpjiočih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Av. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo, se vestno zadržuje, da so cene gosp. Av. Agnola prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič, župnik in dekan.

Okvirja tudi slike in podobe, prenavlja in popravlja stare predmete.

Prevzema tudi vsa stavbna steklarska dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

927 52-27

Cene jako nizke.

Pariška svetovna razstava 1901 „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno
le, če
na
podplatu

in usta-
novno
leto
1860.

Šent Peterburške
G A L O S H E
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

1592 10-9

Vsak dan jih izdelava tovarna

40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Wien, I.

Na debelo in drobno pri

Anton Krisperju v Ljubljani

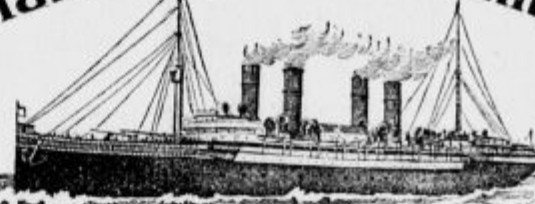
kakor pri sledečih trgovinah:

V Ljubljani so na prodaj pri Češkuti Marija, J. S. Benedikt, Petričič Vaso, Persche Alojzij, Treo Karolina, Ant. Leutgeb, Julije Stor, Ernest Sark, I. C. Hamann, Vikt. Gerhauser.

Brinšek Ivan Trnovo, Engelsberger Rud. Krško, Homann Friderik, Homann Oto, Fürsager Leopold v Radoljci, Gratner Jurij Kamnik, Gatsch A. Kostanjevica, Lapajne Valentin Idrija, Pollak Marija Kranj, Petelin Andrej Ribnica, Trevn Valentin Idrija, Trevn Anton Jesenice, Verbič Anton Sevnica, Lebingger & Borgmann Litija, E. Hoffmann Kočevje, Jonke Frano, Bartelme Josip Kočevje

Hamburg Amerika Linie

Največje
najstareje
parobrodno
društvo
na
svetu.

Njega
parobrodje
obsega
280
velikanskih
parnikov.

v Ameriko zanesljivo v 6 dneh

direktna najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki iz Hamburga v Novi York ali pa v Halifax.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik

Hamburg Amerika Linie

Fr. Seunig v Ljubljani

Dunajska-cesta št. 31 poleg velike mitnice ali šrange.

1153 52-21

Preuzetje gostilne.

Uljudno naznanja, da sva prevzela znano

Hafnerjevo pivovarno

vhod Sv. Petra cesta šte. 47 ali Homenskega ulice.

Potrudi se bodem glavno občinstvo vsak čas priznalo dobro gorke in mrzlo jedjo po primerni ceni kakor tudi z usakovrstnim dobrim vinom iz soda in buteljkah ter Gössovim marčnim pivom postreži.

Sprejemem tudi abonente za opoldan in zvečer po dogovoru.

Slavnim društvom je tudi lepi salon za zborovanja ali veselice brezplačno na razpolago.

Za mnogobrojni obisk prosita

Anton in Julka Albert.

44 3-3

Potniki v Ameriko!

CUNARD LINE

Koncesionovano društvo za kraljevstvo in dežele, zastopane na državnem zboru 10 8-6

prevažata potnike naravnost

iz Trsta v Novi-York

z brzim parobrodom „Aurania“ z 1200 mesti III. razreda in s 300 salon-mesti II. razreda s kabinami, in z brzim parobrodom „Carpathia“ z 2000 mesti III. razreda in s 400 salon-mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, hrano z vinom in vso postrežbo iz Trsta v Novi-York

III. razred, za osebo 180 K.

Odhod iz Trsta:

„CARPATHIA“ 15. decemb. 1903. „CARPATHIA“ 2. febr. 1904.
„AURANIA“ 29. decemb. 1903. „AURANIA“ 16. febr. 1904.

Natančnejša pojasnila, vozne bilete, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz Novega-Yorka v notranja mesta Zedinjenih držav Severne Amerike daje in preskrbuje

Avstrijski domači glavni zastop Schröder & Comp., Trst

Via Carlo Ghega šte. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: SCHRÖDER & CO. TRST.

Potniki naj se zgledajo pravčasno in precej pismeno ali brzojavno za vozne biljete.

Izdavajo se tudi za iste parnike vozni biljeti za Palermo, Algier in Gibraltar.

Naročajte izborna ljubljanska delniška pivo

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

706 104-72

Največja izbora

blaga iz briljantov, kakor uhanov, prstanov, zapestnikov itd., velika zaloga zlatnine, kot zlatih verižic za dame in gospode koljerjev, nakov, zaponk, zaponk, dalje srebrnine, kavo, pivo in vino, posode za čaj, kor, posode za solato, posode za sladkor, posode za sir, kompotiere, oprave kasete za 6 do 12 oseb. Priročnik o tem brezplačno. Daje občinski predmeti, kot tudi vrste slovenskega, boljši za blagovajenje. Priročnik o tem brezplačno. Daje občinski predmeti, kot tudi vrste slovenskega, boljši za blagovajenje.

Adolf Wagenpfeil, zlatar in juvelir Ljubljana

Priporoča svojo veliko zalogo **novosti** p. n. občinstvu.

Izberena zunanja se hitro izvršujejo
• Ceniki zastoj. 1902 12-11
• Najnižje cene. 1902 12-11
• božičnih daril izvršujejo

Edino zastopstvo

svetovno - znane Orivit. akcijske družbe. — Blago iz kina - srebra, Berendorfske, Cristofle in Württem. berške korinske tovarne, priznane. — Največja izbora ženit. berške korinske tovarne, priznane. — Največja izbora ženit.

Naznanilo.

Martin Lampert

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 31

prodaja

trboveljskega premoga

na drobno in debelo; dalje dobro suha

bukova in mehka drva

po sežnjih (klast.) ali tud po cele vagone tud; rezana in sekana, trda in mehka drva se dobé na zah-tevo v vsaki množini.

Obenem tudi naznanjam slavnemu občinstvu, da sem v isti hiši prevzel najstarejšo firmo umrlega

Jurija Jankoviča

po domače Habeta, obstoječo že nad 80 let, znano po vsi Ljubljani in po deželi, namreč prevažanje vsakovrstnega blaga s kolodvora na kolodvor, kakor tudi pri stavbah. 1664 13-5

Prevzamem tudi selitve po najnižji ceni.

Se priporočam slavnemu občinstvu za mnogoštevilni obisk

Martin Lampert.

Suhe gobe, orehe, predivo, zelod, vake vrste fižol, žito, sadje, suho in sveže, sploh vse deželne pridelke, 1484 20

kupi Anton Kolenc v Celju.

Vsak dan

sveže najfinejše

pustne krofe

priporoča

J. ZALAZNIK

slaščičarna

Stari trg 21 24 13-6

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, korsetelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 780 52-83

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Prva kranjska z vodno silo in turbino

969 13

delujoča

tovarna stolov tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fôtelje, vrtné stole, gugalnike itd.

po kar najbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsja.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

Domača slovenska tvrdka

Izdelovatelj orgelj

Ivan Milavec

(Goršičev učenec)

Ljubljana, Cerkevne ulice

1623 se najuljudneje priporoča 26-4

v izdelovanje

novih cerkvenih orgelj.

Vsakovrstna popravila po najnižjih cenah.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

671 73 **F. HITI,**

Pred škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta šte. 2

2 52-4 Filijalka

Resljeva cesta šte. 7

priporoča

najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnica itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Stanje vlog 31. dec. 1902: čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša

prilika za štedenje!

Denarni promet v letu 1902: čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v 1. 1902: 32,596.882 K 65 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarija 1903.

Dr. Ivan Šusteršič, predsednik.

51 D 14-2

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar, podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trгоvec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Lesković, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak, tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Silbar, župnik na Rudniku. — Dr. Alojz Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.